

EBA/GL/2021/05

2 Ιουλίου 2021

Σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών

σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση

1. Συμμόρφωση και υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων

Καθεστώς των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών

1. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010¹. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων των ιδρυμάτων, καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις κατευθυντήριες γραμμές.
2. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρουσιάζουν την άποψη της EAT σχετικά με τις ενδεδειγμένες εποπτικές πρακτικές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας ή σχετικά με τον τρόπο ορθής εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας στον συγκεκριμένο τομέα. Η αρμόδια αρχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, προς την οποία απευθύνονται οι κατευθυντήριες γραμμές, πρέπει να συμμορφωθεί ενσωματώνοντάς τις δεόντως στις πρακτικές της (π.χ. τροποποιώντας το νομικό πλαίσιο της ή τις εποπτικές διαδικασίες της), συμπεριλαμβανομένων των σημείων στα οποία οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται κυρίως στα ιδρύματα.

Απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων

3. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, η αρμόδια αρχή πρέπει να γνωστοποιήσει στην EAT εάν συμμορφώνεται ή προτίθεται να συμμορφωθεί προς τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ή άλλως να εκθέσει τους λόγους μη συμμόρφωσης, έως τις (05.12.2021). Εάν η προθεσμία γνωστοποίησης παρέλθει άπρακτη, η EAT θα θεωρήσει ότι η αρμόδια αρχή δεν συμμορφώνεται. Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να αποστέλλονται με την υποβολή του εντύπου που παρέχεται στον δικτυακό τόπο της EAT, στην ηλεκτρονική διεύθυνση compliance@eba.europa.eu με την επισήμανση «EBA/GL/2021/05». Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να υποβάλλονται από πρόσωπα δεόντως εξουσιοδοτημένα να γνωστοποιούν τη συμμόρφωση εκ μέρους της αρμόδιας αρχής τους. Οποιαδήποτε μεταβολή στην κατάσταση συμμόρφωσης πρέπει επίσης να αναφέρεται στην EAT.
4. Οι γνωστοποιήσεις δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της EAT, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 12).

2. Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Αντικείμενο

5. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καθορίζουν περαιτέρω τις ρυθμίσεις, τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς της εσωτερικής διακυβέρνησης που πρέπει να εφαρμόζουν τα ιδρύματα που υπόκεινται στην οδηγία 2013/36/ΕΕ² και οι εταιρείες επενδύσεων που υπόκεινται στον τίτλο VII της οδηγίας 2013/36/ΕΕ κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 2 και 5 του κανονισμού 2019/2033/ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 74 παράγραφος 1 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και συνετή τους διοίκηση.

Αποδέκτες

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο θ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, και σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 που είτε είναι ιδρύματα για τους σκοπούς της εφαρμογής της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 3 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το άρθρο 3 παράγραφος 3 της εν λόγω οδηγίας, είτε πρόκειται για επιχειρήσεις επενδύσεων που υπόκεινται στον τίτλο VII της οδηγίας 2013/36/ΕΕ κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 2 και 5 του κανονισμού 2019/2033/ΕΕ (εφεξής «ιδρύματα»).

Πεδίο εφαρμογής

6. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται σε σχέση με το πλαίσιο διακυβέρνησης των ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένης της οργανωτικής τους δομής και των αντίστοιχων γραμμών ευθύνης, των διαδικασιών εντοπισμού, διαχείρισης, παρακολούθησης και αναφοράς όλων των κινδύνων³ τους οποίους αναλαμβάνουν ή ενδέχεται να αναλάβουν, καθώς και του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου.

² Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338).

³ Οποιαδήποτε αναφορά σε κινδύνους στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να περιλαμβάνει κινδύνους από τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

7. Σκοπός των κατευθυντήριων γραμμών είναι να καλύψουν το σύνολο των υφιστάμενων μορφών διάρθρωσης του διοικητικού συμβουλίου και δεν προκρίνουν κάποια συγκεκριμένη δομή. Οι κατευθυντήριες γραμμές δεν θίγουν τη γενική κατανομή αρμοδιοτήτων σύμφωνα με το εθνικό εταιρικό δίκαιο. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να εφαρμόζονται ανεξάρτητα από τη διάρθρωση του διοικητικού συμβουλίου που χρησιμοποιείται (μονιστική και/ή δυαδική διάρθρωση συμβουλίου και/ή άλλη μορφή διάρθρωσης) στα διάφορα κράτη μέλη. Το διοικητικό όργανο, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημεία 7 και 8 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, θα πρέπει να νοείται ότι έχει διοικητικά (εκτελεστικά) και εποπτικά (μη εκτελεστικά) καθήκοντα⁴.
8. Οι όροι «διοικητικό όργανο υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα» και «διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα» χρησιμοποιούνται σε όλη την έκταση του παρόντος εγγράφου χωρίς να γίνεται αναφορά σε κάποια συγκεκριμένη δομή διακυβέρνησης, ενώ και οι αναφορές στη διοικητική (εκτελεστική) ή εποπτική (μη εκτελεστική) αρμοδιότητα θα πρέπει να νοούνται ότι ισχύουν για τα όργανα ή τα μέλη του διοικητικού οργάνου που είναι αρμόδια για τα αντίστοιχα καθήκοντα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Κατά την εφαρμογή αυτών των κατευθυντήριων γραμμών, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το εθνικό τους εταιρικό δίκαιο και να προσδιορίζουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, το όργανο ή τα μέλη του διοικητικού οργάνου για τα οποία θα πρέπει να ισχύουν τα εν λόγω καθήκοντα.
9. Στα κράτη μέλη στα οποία το διοικητικό όργανο αναθέτει, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, τα εκτελεστικά καθήκοντα σε πρόσωπο ή σε εσωτερικό εκτελεστικό όργανο (π.χ. διευθύνων σύμβουλος, διοικητική ομάδα ή εκτελεστική επιτροπή), τα πρόσωπα που επιτελούν αυτά τα εκτελεστικά καθήκοντα βάσει της εν λόγω ανάθεσης θα πρέπει να νοούνται ότι ασκούν την εκτελεστική αρμοδιότητα του διοικητικού οργάνου. Για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου, οποιαδήποτε αναφορά στο διοικητικό όργανο υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα θα πρέπει να νοείται ότι περιλαμβάνει επίσης τα μέλη του εκτελεστικού οργάνου ή τον διευθύνοντα σύμβουλο, όπως ορίζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ακόμη και αν δεν έχουν προταθεί ή διοριστεί ως επίσημα μέλη του οργάνου ή των οργάνων διοίκησης του ιδρύματος δυνάμει του εθνικού δικαίου.
10. Στα κράτη μέλη στα οποία ορισμένες αρμοδιότητες ασκούνται άμεσα από τους μετόχους, τα μέλη ή τους ιδιοκτήτες του ιδρύματος και όχι από το διοικητικό όργανο, τα ιδρύματα θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι εν λόγω αρμοδιότητες και οι σχετικές αποφάσεις να συνάδουν, στο μέτρο του δυνατού, με τις κατευθυντήριες γραμμές που εφαρμόζονται στο διοικητικό όργανο.
11. Οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές για τον διευθύνοντα σύμβουλο, τον οικονομικό διευθυντή και τα πρόσωπα που κατέχουν καίριες θέσεις είναι αμιγώς λειτουργικού χαρακτήρα και δεν παρατίθενται με στόχο την επιβολή του διορισμού των εν λόγω στελεχών ούτε τη δημιουργία αντιστοιχων θέσεων, εκτός εάν κάτι τέτοιο προβλέπεται βάσει του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου.

⁴ Βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 56 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ.

12. Τα ιδρύματα θα πρέπει να συμμορφώνονται και οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα ιδρύματα συμμορφώνονται με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές σε ατομική, υποενοποιημένη και ενοποιημένη βάση, σύμφωνα με το επίπεδο εφαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 109 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ.

Ορισμοί

5. Εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά, οι όροι που χρησιμοποιούνται και καθορίζονται στην οδηγία 2013/36/ΕΕ και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 έχουν την ίδια έννοια και στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Επιπλέον, για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

Διάθεση ανάληψης κινδύνων	το συγκεντρωτικό επίπεδο και τα είδη των κινδύνων που είναι πρόθυμο να αναλάβει ένα ίδρυμα στο πλαίσιο της ικανότητάς του για ανάληψη κινδύνων, και σύμφωνα με το επιχειρηματικό του μοντέλο, προκειμένου να επιτύχει τους στρατηγικούς στόχους του.
Ικανότητα ανάληψης κινδύνων	το μέγιστο επίπεδο κινδύνου που είναι σε θέση να αναλάβει ένα ίδρυμα δεδομένης της κεφαλαιακής βάσης του, των ικανοτήτων του όσον αφορά τη διαχείριση και τον έλεγχο κινδύνων και των κανονιστικών περιορισμών του.
Νοοτροπία αντιμετώπισης των κινδύνων	οι κανόνες, οι στάσεις και οι συμπεριφορές ενός ιδρύματος που συνδέονται με την επίγνωση των κινδύνων, την ανάληψη κινδύνων και τη διαχείριση κινδύνων, καθώς και τα συστήματα ελέγχων που διαμορφώνουν τις αποφάσεις σχετικά με τους κινδύνους. Η νοοτροπία αντιμετώπισης των κινδύνων επηρεάζει τις αποφάσεις της διοίκησης και των εργαζομένων κατά την άσκηση των καθημερινών δραστηριοτήτων και έχει επίπτωση στους κινδύνους τους οποίους αναλαμβάνουν.
Προσωπικό	το σύνολο των εργαζομένων ενός ιδρύματος και των θυγατρικών του εντός του πεδίου εφαρμογής της ενοποίησής του, συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών που δεν υπόκεινται στην οδηγία 2013/36/ΕΕ, και το σύνολο των μελών του διοικητικού οργάνου υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα και υπό την εποπτική του αρμοδιότητα.
Διευθύνων σύμβουλος	το πρόσωπο το οποίο είναι αρμόδιο για τη διαχείριση και τον συντονισμό των συνολικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ενός ιδρύματος.
Οικονομικός διευθυντής	το πρόσωπο το οποίο είναι συνολικά αρμόδιο για τη διαχείριση όλων των ακόλουθων δραστηριοτήτων: διαχείριση οικονομικών πόρων, οικονομικός προγραμματισμός και χρηματοοικονομική πληροφόρηση.

Επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης	τα πρόσωπα στο ανώτατο ιεραρχικό επίπεδο τα οποία είναι επιφορτισμένα με την αποτελεσματική διαχείριση της καθημερινής λειτουργίας των ανεξάρτητων λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης και εσωτερικής επιθεώρησης.
Πρόσωπα που κατέχουν καίριες θέσεις	τα πρόσωπα τα οποία ασκούν σημαντική επιρροή στη διοίκηση του ιδρύματος αλλά δεν είναι ούτε μέλη του διοικητικού οργάνου ούτε ο διευθύνων σύμβουλος. Περιλαμβάνουν τους επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης και τον οικονομικό διευθυντή, εφόσον δεν είναι μέλη του διοικητικού οργάνου και, άλλα πρόσωπα που κατέχουν καίριες θέσεις, σε περίπτωση που αυτά προσδιορίζονται από τα ιδρύματα σύμφωνα με μια προσέγγιση βάσει κινδύνου. Άλλα πρόσωπα που κατέχουν καίριες θέσεις μπορούν να περιλαμβάνουν τους επικεφαλής σημαντικών επιχειρηματικών τομέων, υποκαταστημάτων εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου/της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών, θυγατρικών τρίτων χωρών και άλλων εσωτερικών τμημάτων.
Εποπτική ενοποίηση	η εφαρμογή των κανόνων προληπτικής εποπτείας που προβλέπονται στην οδηγία 2013/36/ΕΕ και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 σε ενοποιημένη ή υποενοποιημένη βάση, σύμφωνα με το μέρος 1 τίτλος 2 κεφάλαιο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013. ⁵
Διαφορά αμοιβών μεταξύ των δύο φύλων	η διαφορά μεταξύ των μέσων ακαθάριστων ωριαίων αποδοχών ανδρών και γυναικών που εκφράζεται ως ποσοστό των μέσων ακαθάριστων ωριαίων αποδοχών των ανδρών.
Ίδρυμα ενοποίησης	ίδρυμα το οποίο υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας βάσει της ενοποιημένης κατάστασης, σύμφωνα με το μέρος 1 τίτλος 2 κεφάλαιο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.
Σημαντικά ιδρύματα	ιδρύματα που αναφέρονται στο άρθρο 131 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ [παγκόσμια συστημικά σημαντικά ιδρύματα (G-SII) και άλλα συστημικά σημαντικά ιδρύματα (O-SII)] και, κατά περίπτωση, άλλα ιδρύματα που καθορίζονται από την αρμόδια αρχή ή το εθνικό δίκαιο, βάσει αξιολόγησης του μεγέθους και της εσωτερικής οργάνωσης των ιδρυμάτων, καθώς και της φύσης, του εύρους και της πολυπλοκότητας των δραστηριοτήτων τους.
Εισηγμένο ίδρυμα	ίδρυμα του οποίου τα χρηματοπιστωτικά μέσα είναι εισηγμένα προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4

⁵ Βλ. επίσης τα κανονιστικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με την εποπτική ενοποίηση στον ιστότοπο https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Draft%20Technical%20Standards/2021/973355/Final%20Report%20Draft%20RTS%20methods%20of%20consolidation.pdf

σημεία 21 και 22 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ, σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη⁶.

Μέτοχος	πρόσωπα τα οποία κατέχουν μετοχές ενός ιδρύματος ή, ανάλογα με τη νομική μορφή του ιδρύματος, άλλοι ιδιοκτήτες ή μέλη του ιδρύματος.
Θέση μέλους του διοικητικού συμβουλίου	θέση μέλους του διοικητικού οργάνου ενός ιδρύματος ή άλλης νομικής οντότητας.

3. Εφαρμογή

Ημερομηνία εφαρμογής

13. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται από τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Κατάργηση

14. Οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση (ΕΒΑ/GL/2017/11), της 26ης Σεπτεμβρίου 2017, καταργούνται από την 31η Δεκεμβρίου 2021.

⁶ Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

4. Κατευθυντήριες γραμμές

Τίτλος Ι – Αναλογικότητα

15. Σκοπός της αρχής της αναλογικότητας, η οποία κωδικοποιείται στο άρθρο 74 παράγραφος 2 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, είναι να διασφαλιστεί ότι οι ρυθμίσεις εσωτερικής διακυβέρνησης συνάδουν με το ατομικό προφίλ κινδύνου και το επιχειρηματικό μοντέλο του ιδρύματος, ούτως ώστε να επιτυγχάνονται αποτελεσματικά οι στόχοι των κανονιστικών απαιτήσεων και διατάξεων.
16. Κατά την ανάπτυξη και την εφαρμογή των ρυθμίσεων εσωτερικής διακυβέρνησης, τα ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το μέγεθος και την εσωτερική τους οργάνωση, καθώς και τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους. Τα σημαντικά ιδρύματα θα πρέπει να διαθέτουν πιο εξελιγμένες ρυθμίσεις διακυβέρνησης, ενώ τα μικρά και λιγότερο πολύπλοκα ιδρύματα μπορούν να εφαρμόζουν απλούστερες ρυθμίσεις διακυβέρνησης. Ωστόσο, τα ιδρύματα θα πρέπει να σημειώσουν ότι το μέγεθος ή η συστημική σημασία ενός ιδρύματος δεν μπορούν, από μόνα τους, να είναι ενδεικτικά του βαθμού στον οποίο ένα ίδρυμα εκτίθεται σε κινδύνους.
17. Για τους σκοπούς της εφαρμογής της αρχής της αναλογικότητας και προκειμένου να εξασφαλίζεται η δέουσα εφαρμογή των κανονιστικών απαιτήσεων και των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, τα ιδρύματα και οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α. το μέγεθος από πλευράς γενικού συνόλου ενεργητικού στον ισολογισμό του ιδρύματος και των θυγατρικών του εντός του πεδίου εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης·
 - β. τη γεωγραφική παρουσία του ιδρύματος και το μέγεθος των δραστηριοτήτων του σε κάθε δικαιοδοσία·
 - γ. τη νομική μορφή του ιδρύματος, μεταξύ άλλων αν το ίδρυμα ανήκει σε όμιλο και, εάν ναι, την αξιολόγηση της αναλογικότητας που έχει διενεργηθεί για τον όμιλο·
 - δ. εάν πρόκειται για εισηγμένο ίδρυμα·
 - ε. εάν το ίδρυμα έχει λάβει έγκριση της χρήσης εσωτερικών μοντέλων για τη μέτρηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων (π.χ. προσέγγιση των εσωτερικών διαβαθμίσεων)·
 - στ. τον τύπο δραστηριοτήτων και υπηρεσιών για τις οποίες το ίδρυμα έχει λάβει άδεια λειτουργίας (π.χ. βλ. επίσης παράρτημα 1 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ και παράρτημα 1 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ)·

- ζ. το βασικό επιχειρηματικό μοντέλο και τη βασική επιχειρηματική στρατηγική, τη φύση και την πολυπλοκότητα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, καθώς και την οργανωτική δομή του ιδρύματος·
- η. τη στρατηγική κινδύνου, τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και το πραγματικό προφίλ κινδύνου του ιδρύματος, λαμβανομένου επίσης υπόψη του αποτελέσματος των αξιολογήσεων της κεφαλαιακής επάρκειας και της ρευστότητας στο πλαίσιο της διαδικασίας εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (ΔΕΕΑ)·
- θ. το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη χρηματοδοτική διάρθρωση του ιδρύματος·
- ι. το είδος των πελατών (π.χ. πελάτες λιανικής, εταιρικοί πελάτες, θεσμικοί πελάτες, μικρές επιχειρήσεις, δημόσιοι φορείς) και την πολυπλοκότητα των προϊόντων ή των συμβάσεων·
- ια. τις λειτουργίες που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης και τους διαύλους διανομής·
- ιβ. τα υφιστάμενα συστήματα τεχνολογίας των πληροφοριών (ΤΠ), συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων επιχειρησιακής συνέχειας και της εξωτερικής ανάθεσης λειτουργιών στον συγκεκριμένο τομέα και
- ιγ. εάν το ίδρυμα εμπίπτει στους ορισμούς του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημεία 145 και 146 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 για μικρό και μη πολύπλοκο ίδρυμα ή για μεγάλο ίδρυμα.

Τίτλος II – Ρόλος και σύνθεση του διοικητικού οργάνου και των επιτροπών

1 Ρόλος και ευθύνες του διοικητικού οργάνου

- 18. Σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 1 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, το διοικητικό όργανο πρέπει να έχει την τελική και γενική ευθύνη του ιδρύματος και καθορίζει, επιβλέπει και λογοδοτεί για την υλοποίηση των ρυθμίσεων διακυβέρνησης εντός του ιδρύματος που διασφαλίζουν την αποτελεσματική και συνετή διοίκηση του ιδρύματος.
- 19. Τα καθήκοντα του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να καθορίζονται με σαφήνεια, ούτως ώστε να γίνεται διάκριση μεταξύ των καθηκόντων της διοικητικής (εκτελεστικής) λειτουργίας και της εποπτικής (μη εκτελεστικής) λειτουργίας. Η περιγραφή των ευθυνών και των καθηκόντων του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να τεκμηριώνεται εγγράφως και να εγκρίνεται δεόντως από το διοικητικό όργανο. Όλα τα μέλη του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να έχουν πλήρη επίγνωση της δομής και των ευθυνών του διοικητικού οργάνου, καθώς και του καταμερισμού των καθηκόντων μεταξύ των διαφορετικών λειτουργιών του διοικητικού οργάνου και των επιτροπών του.

20. Θα πρέπει να διασφαλίζεται αποτελεσματική αλληλεπίδραση μεταξύ της εποπτικής λειτουργίας και της εκτελεστικής λειτουργίας του διοικητικού οργάνου. Καθεμία από τις εν λόγω λειτουργίες θα πρέπει να παρέχει στην άλλη επαρκείς πληροφορίες, ώστε να έχουν αμφότερες τη δυνατότητα να επιτελούν τους αντίστοιχους ρόλους τους. Για την εξασφάλιση κατάλληλου συστήματος ελέγχων και εξισορροπήσεων, η διαδικασία λήψης αποφάσεων του διοικητικού οργάνου δεν θα πρέπει να κυριαρχείται από ένα μόνο μέλος ή ένα μικρό υποσύνολο των μελών του.
21. Οι ευθύνες του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη θέσπιση, την έγκριση και την επίβλεψη της εφαρμογής των ακόλουθων στοιχείων:
- α. της συνολικής επιχειρηματικής στρατηγικής και των βασικών πολιτικών του ιδρύματος σύμφωνα με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, λαμβάνοντας υπόψη τα μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά συμφέροντα και τη φερεγγυότητα του ιδρύματος·
 - β. της συνολικής στρατηγικής κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης ανάληψης κινδύνων και του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος, καθώς και των μέτρων που λαμβάνονται προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το διοικητικό όργανο αφιερώνει επαρκή χρόνο σε ζητήματα κινδύνων και διαχείρισης κινδύνων·
 - γ. ενός επαρκούς και αποτελεσματικού πλαισίου εσωτερικής διακυβέρνησης και συστήματος εσωτερικού ελέγχου, σύμφωνα με τον Τίτλο V, το οποίο:
 - i. περιλαμβάνει μια σαφή οργανωτική δομή και η εύρυθμη λειτουργία ανεξάρτητων λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης και εσωτερικής επιθεώρησης που διαθέτουν επαρκείς εξουσίες, κύρος και πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους·
 - ii. διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις ισχύουσες κανονιστικές απαιτήσεις στο πλαίσιο της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
 - δ. των ποσών, των κατηγοριών και της κατανομής τόσο του εσωτερικού κεφαλαίου όσο και του εποπτικού κεφαλαίου προκειμένου να καλυφθούν επαρκώς οι κίνδυνοι του ιδρύματος·
 - ε. των στόχων για τη διαχείριση ρευστότητας του ιδρύματος·
 - στ. μιας πολιτικής αποδοχών η οποία συνάδει με τις αρχές περί αποδοχών που καθορίζονται στα άρθρα 92 έως 95 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ και στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις ορθές πολιτικές αποδοχών δυνάμει του άρθρου 74 παράγραφος 3 και του άρθρου 75 παράγραφος 2 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ⁷.

⁷ Κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις ορθές πολιτικές αποδοχών

- ζ. των ρυθμίσεων που αποσκοπούν να διασφαλίσουν την αποτελεσματική διενέργεια των αξιολογήσεων της καταλληλότητας σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, την καταλληλότητα της σύνθεσης και του σχεδιασμού διαδοχής του διοικητικού οργάνου, καθώς και την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του διοικητικού οργάνου⁸.
 - η. μιας διαδικασίας επιλογής και αξιολόγησης της καταλληλότητας των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις⁹.
 - θ. των ρυθμίσεων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της εσωτερικής λειτουργίας καθεμίας από τις επιτροπές του διοικητικού οργάνου, εφόσον έχουν συσταθεί, με λεπτομερή περιγραφή για τα ακόλουθα:
 - i. τον ρόλο, τη σύνθεση και τα καθήκοντα κάθε επιτροπής·
 - ii. την κατάλληλη ροή πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων τεκμηρίωσης των συστάσεων και των συμπερασμάτων, και τις γραμμές αναφοράς μεταξύ κάθε επιτροπής και του διοικητικού οργάνου, των αρμόδιων αρχών και άλλων μερών·
 - ι. μιας νοοτροπίας αντιμετώπισης των κινδύνων, σύμφωνα με την Ενότητα 9 των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, η οποία καλύπτει την επίγνωση κινδύνου και τη συμπεριφορά ανάληψης κινδύνων εκ μέρους του ιδρύματος·
 - ια. μιας εταιρικής νοοτροπίας και εταιρικών αξιών, σύμφωνα με την Ενότητα 10, που προάγουν την υπεύθυνη και δεοντολογική συμπεριφορά, συμπεριλαμβανομένου ενός κώδικα δεοντολογίας ή παρόμοιου μέσου·
 - ιβ. μιας πολιτικής σύγκρουσης συμφερόντων σε επίπεδο ιδρύματος, σύμφωνα με την Ενότητα 11, και για το προσωπικό, σύμφωνα με την Ενότητα 12· και
 - ιγ. ρυθμίσεων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αριότητας των συστημάτων λογιστικής και χρηματοοικονομικής αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και επιχειρησιακών ελέγχων και της συμμόρφωσης με τον νόμο και τα συναφή πρότυπα.
22. Κατά τον καθορισμό, την έγκριση και την εποπτεία της εφαρμογής των πτυχών που αναφέρονται στην παράγραφο 22, το διοικητικό όργανο θα πρέπει να στοχεύει στη διασφάλιση ενός επιχειρηματικού μοντέλου, πλαισίου διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένου ενός πλαισίου διαχείρισης κινδύνων που να λαμβάνει υπόψη όλους τους κινδύνους. Όταν λαμβάνονται υπόψη όλοι οι κίνδυνοι, στους οποίους εκτίθενται τα ιδρύματα, τα ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών παραγόντων, των κοινωνικών

⁸ Βλ. επίσης τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές της ESMA και της EAT σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις.

⁹ Βλ. επίσης τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές της ESMA και της EAT σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις.

παραγόντων και των παραγόντων διακυβέρνησης. Τα ιδρύματα θα πρέπει να εξετάζουν ότι οι εν λόγω παράγοντες ενδέχεται να οδηγήσουν σε προληπτικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών κινδύνων, π.χ. μέσω παραγόντων κινδύνου που σχετίζονται με τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία ή με εξωτερικά φυσικά γεγονότα που σχετίζονται με το κλίμα και ενδέχεται να επηρεάσουν τους οφειλέτες, την αγορά, τη ρευστότητα, λειτουργικούς κινδύνους, καθώς και κινδύνους φήμης, π.χ. μέσω κοινωνικών παραγόντων κινδύνου και παραγόντων κινδύνου διακυβέρνησης, π.χ. στο πλαίσιο της εξωτερικής ανάθεσης δραστηριοτήτων.¹⁰ Στους εν λόγω κινδύνους περιλαμβάνονται, π.χ. νομικοί κίνδυνοι στον τομέα του συμβατικού ή εργασιακού δικαίου, κίνδυνοι που σχετίζονται με πιθανές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή άλλοι περιβαλλοντικοί και κοινωνικοί παράγοντες κινδύνου και παράγοντες κινδύνου διακυβέρνησης που ενδέχεται να επηρεάσουν τη χώρα όπου βρίσκεται ένας πάροχος υπηρεσιών και την ικανότητά του να παρέχει τα συμφωνημένα επίπεδα υπηρεσιών.

23. Το διοικητικό όργανο πρέπει να επιβλέπει τη διαδικασία δημοσιοποίησης και τις ανακοινώσεις προς τα εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη και τις αρμόδιες αρχές.
24. Όλα τα μέλη του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να τηρούνται ενήμερα για τη συνολική δραστηριότητα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση και την κατάσταση κινδύνων του ιδρύματος, λαμβανομένου υπόψη του οικονομικού περιβάλλοντος, καθώς και για τις αποφάσεις που λαμβάνονται και έχουν μείζονα αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα του ιδρύματος.
25. Ένα μέλος του διοικητικού οργάνου μπορεί να είναι αρμόδιο για κάποια λειτουργία του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης, όπως αναφέρεται στον Τίτλο V Ενότητα 19.1, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν ανατεθεί στο εν λόγω μέλος άλλες εντολές που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τις δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου του μέλους αυτού και την ανεξαρτησία της λειτουργίας του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης.
26. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να παρακολουθεί, να επανεξετάζει σε περιοδική βάση και να αντιμετωπίζει τυχόν αδυναμίες που εντοπίζονται όσον αφορά την εφαρμογή των διαδικασιών, των στρατηγικών και των πολιτικών οι οποίες συνδέονται με τις ευθύνες που απαριθμούνται στις παραγράφους 22 και 23. Το πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης και η εφαρμογή του θα πρέπει να επανεξετάζονται και να επικαιροποιούνται σε περιοδική βάση, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας, όπως επεξηγείται περαιτέρω στον τίτλο Ι. Σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών που επηρεάζουν το ίδρυμα, θα πρέπει να διενεργείται διεξοδικότερη επανεξέταση.

¹⁰ Βλ. έκθεση της EAT σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων και την εποπτεία των κινδύνων ΠΚΔ που δημοσιεύτηκε σύμφωνα με την ΟΚΑ, άρθρο 98 παράγραφος 8 για περιγραφή της κατανόησης της EAT σχετικά με τους κινδύνους ΠΚΔ, τους διαύλους μετάδοσης και τις συστάσεις για ρυθμίσεις, διαδικασίες, μηχανισμούς και στρατηγικές που πρέπει να εφαρμόσουν τα ιδρύματα για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων ΠΚΔ.

2 Εκτελεστική αρμοδιότητα του διοικητικού οργάνου

27. Το διοικητικό όργανο υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα θα πρέπει να συμμετέχει ενεργά στην επιχειρηματική δραστηριότητα του ιδρύματος και θα πρέπει να λαμβάνει αποφάσεις σε ορθή βάση και κατόπιν επαρκούς πληροφόρησης.
28. Το διοικητικό όργανο υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των στρατηγικών που καθορίζονται από το διοικητικό όργανο και να συζητά ανά τακτά χρονικά διαστήματα την εφαρμογή και την καταλληλότητα των εν λόγω στρατηγικών με το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα. Η επιχειρησιακή εφαρμογή μπορεί να πραγματοποιείται από τη διοίκηση του ιδρύματος.
29. Το διοικητικό όργανο υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα θα πρέπει να επανεξετάζει κατά τρόπο εποικοδομητικό και να αξιολογεί με κριτικό πνεύμα τις προτάσεις, τις εξηγήσεις και την πληροφόρηση που λαμβάνει κατά την άσκηση της κρίσης του και τη λήψη των αποφάσεών του. Το διοικητικό όργανο υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα θα πρέπει να υποβάλλει εμπειριστωμένες εκθέσεις και να ενημερώνει το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα σε τακτική βάση και όταν απαιτείται χωρίς αναίτια καθυστέρηση σχετικά με τα συναφή στοιχεία για την εκτίμηση μιας κατάστασης, τους κινδύνους και τις εξελίξεις που επηρεάζουν ή που ενδέχεται να επηρεάσουν το ίδρυμα, π.χ. σημαντικές αποφάσεις που αφορούν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και τους κινδύνους που αναλαμβάνονται, την αξιολόγηση του οικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος του ιδρύματος, τη ρευστότητα και την υγιή κεφαλαιακή βάση του ιδρύματος, καθώς και την αξιολόγηση των σημαντικών ανοιγμάτων κινδύνου που αναλαμβάνει.
6. Με την επιφύλαξη της μεταφοράς της οδηγίας 2015/849/ΕΕ στο εθνικό δίκαιο, το διοικητικό όργανο θα πρέπει να ορίσει ένα από τα μέλη του σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 46 παράγραφος 4 της οδηγίας 2015/849/ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ως υπεύθυνο για την εφαρμογή των νόμων, κανονισμών και διοικητικών διατάξεων που είναι απαραίτητα για τη συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων πολιτικών και διαδικασιών AML/CFT (καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας) στο ίδρυμα και σε επίπεδο διοικητικού οργάνου.¹¹

3 Εποπτική αρμοδιότητα του διοικητικού οργάνου

30. Στον ρόλο των μελών του διοικητικού οργάνου υπό την εποπτική του αρμοδιότητα θα πρέπει να περιλαμβάνεται η παρακολούθηση και η εποικοδομητική κριτική επανεξέταση της στρατηγικής του ιδρύματος.
31. Με την επιφύλαξη του εθνικού δικαίου, το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα θα πρέπει να περιλαμβάνει ανεξάρτητα μέλη, όπως προβλέπεται στην Ενότητα 9.3 των κοινών κατευθυντήριων γραμμών της ESMA και της EAT σχετικά με την

¹¹ Το διοικητικό όργανο ως συλλογικό σώμα παραμένει υπεύθυνο στο σύνολό του.

αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ και την οδηγία 2014/65/ΕΕ.

32. Με την επιφύλαξη των ευθυνών που του ανατίθενται δυνάμει του ισχύοντος εθνικού εταιρικού δικαίου, το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα θα πρέπει:

- α. να επιβλέπει και να παρακολουθεί τη λήψη αποφάσεων και μέτρων και να διασφαλίζει την αποτελεσματική εποπτεία του διοικητικού οργάνου υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης και του ελέγχου των επιδόσεων του σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, καθώς και της υλοποίησης της στρατηγικής και των στόχων του ιδρύματος·
- β. να επανεξετάζει κατά τρόπο εποικοδομητικό και να αξιολογεί με κριτικό πνεύμα τις προτάσεις και την πληροφόρηση που παρέχουν τα μέλη του διοικητικού οργάνου υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα, καθώς και τις αποφάσεις του·
- γ. λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας όπως καθορίζεται στον Τίτλο Ι, να ασκεί δεόντως τα καθήκοντα και τον ρόλο της επιτροπής διαχείρισης κινδύνων, της επιτροπής αποδοχών και της επιτροπής ανάδειξης υποψηφίων, σε περίπτωση που δεν έχουν συσταθεί αντίστοιχες επιτροπές·
- δ. να διασφαλίζει και να αξιολογεί σε περιοδική βάση την αποτελεσματικότητα του πλαισίου εσωτερικής διακυβέρνησης του ιδρύματος και να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν ανεπαρκειών που διαπιστώνονται·
- ε. να επιβλέπει και να παρακολουθεί τη συνεπή υλοποίηση των στρατηγικών στόχων, της οργανωτικής δομής και της στρατηγικής κινδύνου του ιδρύματος, της διάθεσης ανάληψης κινδύνου και του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου του ιδρύματος, καθώς και άλλων πολιτικών (π.χ. πολιτική αποδοχών) και του πλαισίου δημοσιοποίησης·
- στ. να παρακολουθεί τη συνεπή εφαρμογή της νοοτροπίας αντιμετώπισης των κινδύνων του ιδρύματος·
- ζ. να επιβλέπει την εφαρμογή και τη διατήρηση ενός κώδικα δεοντολογίας ή παρόμοιων κωδίκων και αποτελεσματικών πολιτικών για τον εντοπισμό, τη διαχείριση και τον περιορισμό των πραγματικών και των δυνητικών συγκρούσεων συμφερόντων·
- η. να επιβλέπει την αριότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και αναφοράς, καθώς και του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένου ενός πλαισίου αποτελεσματικής και χρηστής διαχείρισης κινδύνων·
- θ. να διασφαλίζει ότι οι επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης είναι σε θέση να ενεργούν ανεξάρτητα και, ασχέτως της ευθύνης υποβολής αναφορών σε άλλα εσωτερικά όργανα, επιχειρηματικούς τομείς ή μονάδες, να μπορούν να διατυπώνουν προβληματισμούς και να προειδοποιούν απευθείας το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, σε

περίπτωση που το ίδρυμα επηρεάζεται ή ενδέχεται να επηρεαστεί από δυσμενείς εξελίξεις όσον αφορά τους κινδύνους· και

- ι. να παρακολουθεί την εφαρμογή του σχεδίου εσωτερικής επιθεώρησης, έπειτα από την προκαταρκτική συμμετοχή των επιτροπών κινδύνου και ελέγχου, εφόσον έχουν συσταθεί οι εν λόγω επιτροπές.

4 Ρόλος του προέδρου του διοικητικού οργάνου

33. Ο πρόεδρος του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να καθοδηγεί το διοικητικό όργανο, να συμβάλλει στην εξασφάλιση της αποδοτικής ροής των πληροφοριών, τόσο εντός του διοικητικού οργάνου όσο και μεταξύ του διοικητικού οργάνου και των επιτροπών του, εφόσον έχουν συσταθεί, ενώ θα πρέπει επίσης να είναι αρμόδιος για την αποτελεσματική συνολική λειτουργία του.
34. Ο πρόεδρος θα πρέπει να ενθαρρύνει και να προάγει τη διεξαγωγή ανοιχτής συζήτησης με κριτικό πνεύμα και να διασφαλίζει ότι οι αποκλίνουσες απόψεις μπορούν να εκφράζονται και να συζητούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.
35. Κατά γενική αρχή, ο πρόεδρος του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να είναι μη εκτελεστικό μέλος. Σε περίπτωση που επιτρέπεται στον πρόεδρο να αναλαμβάνει εκτελεστικά καθήκοντα, το ίδρυμα θα πρέπει να θέτει σε εφαρμογή μέτρα για τον μετριασμό τυχόν δυσμενών επιπτώσεων στο σύστημα ελέγχων και εξισορροπήσεων (π.χ. είτε ορίζοντας επικεφαλής μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή ανεξάρτητο ανώτερο διοικητικό στέλεχος, είτε μεριμνώντας για τη συμμετοχή μεγαλύτερου αριθμού μη εκτελεστικών μελών στη σύνθεση του διοικητικού οργάνου υπό την εποπτική του αρμοδιότητα). Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 1 στοιχείο ε) της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, ο πρόεδρος του διοικητικού οργάνου ενός ιδρύματος στο πλαίσιο της εποπτικής του λειτουργίας δεν πρέπει να ασκεί ταυτόχρονα καθήκοντα διευθύνοντος συμβούλου στο ίδιο ίδρυμα, εκτός αν αυτό είναι αιτιολογημένο από το ίδρυμα και εγκεκριμένο από αρμόδιες αρχές.
36. Ο πρόεδρος θα πρέπει να καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων και να διασφαλίζει ότι τα ζητήματα στρατηγικής σημασίας συζητούνται κατά προτεραιότητα. Θα πρέπει ακόμη να εξασφαλίζει ότι οι αποφάσεις του διοικητικού οργάνου λαμβάνονται σε ορθή βάση και κατόπιν επαρκούς πληροφόρησης και να μεριμνά για την έγκαιρη παραλαβή των σχετικών εγγράφων και πληροφοριών πριν από τη συνεδρίαση.
37. Ο πρόεδρος του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να συμβάλλει στη σαφή κατανομή καθηκόντων μεταξύ των μελών του διοικητικού οργάνου και στην εξασφάλιση αποδοτικής ροής πληροφοριών μεταξύ τους, ούτως ώστε να παρέχεται στα μέλη του διοικητικού οργάνου υπό την εποπτική του αρμοδιότητα η δυνατότητα να συνεισφέρουν εποικοδομητικά στις συζητήσεις και να ασκούν το δικαίωμα ψήφου τους σε ορθή βάση και κατόπιν επαρκούς πληροφόρησης.

5 Επιτροπές του διοικητικού οργάνου υπό την εποπτική του αρμοδιότητα

5.1 Σύσταση επιτροπών

38. Σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφος 1 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 76 παράγραφος 3, το άρθρο 88 παράγραφος 2 και το άρθρο 95 παράγραφος 1 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, όλα τα ιδρύματα τα οποία είναι σημαντικά αυτά καθαυτά, λαμβανομένου υπόψη του ατομικού, του υποενοποιημένου και του ενοποιημένου επιπέδου, οφείλουν να συγκροτούν επιτροπές διαχείρισης κινδύνων, ανάδειξης υποψηφίων¹² και αποδοχών¹³, με σκοπό την παροχή συμβουλών στο διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα και την προετοιμασία των αποφάσεων που πρέπει να λαμβάνει το συγκεκριμένο όργανο. Τα μη σημαντικά ιδρύματα, μεταξύ άλλων και σε περίπτωση που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης ενός ιδρύματος το οποίο είναι σημαντικό σε υποενοποιημένη ή ενοποιημένη βάση, δεν υποχρεούνται να συγκροτούν τις επιτροπές αυτές.
39. Σε περίπτωση που δεν έχει συσταθεί επιτροπή διαχείρισης κινδύνων ή ανάδειξης υποψηφίων, οι αναφορές στις εν λόγω επιτροπές που περιέχονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να ερμηνεύονται με την έννοια ότι ισχύουν για το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας όπως καθορίζεται στον Τίτλο Ι.
40. Τα ιδρύματα μπορούν να συγκροτούν και άλλες επιτροπές (π.χ. καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες/καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, επιτροπές δεοντολογίας, συμπεριφοράς και συμμόρφωσης), λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που καθορίζονται στον Τίτλο Ι του παρόντος εγγράφου.
41. Τα ιδρύματα θα πρέπει να διασφαλίζουν τη σαφή κατανομή και τον καταμερισμό των καθηκόντων και των εργασιών μεταξύ των εξειδικευμένων επιτροπών του διοικητικού οργάνου.
42. Κάθε επιτροπή θα πρέπει να έχει καταγεγραμμένη την εντολή, συμπεριλαμβανομένου του πεδίου αρμοδιοτήτων της, από το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα και να έχει θεσπίσει κατάλληλες διαδικασίες εργασίας.
43. Οι επιτροπές θα πρέπει να στηρίζουν την εποπτική λειτουργία σε συγκεκριμένους τομείς και να διευκολύνουν την ανάπτυξη και την εφαρμογή ενός πλαισίου χρηστής εσωτερικής διακυβέρνησης. Η ανάθεση αρμοδιοτήτων σε επιτροπές δεν απαλλάσσει σε καμία περίπτωση

¹² Βλ. επίσης τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές της ESMA και της EAT σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ και την οδηγία 2014/65/ΕΕ.

¹³ Όσον αφορά την επιτροπή αποδοχών, ανατρέξτε στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις ορθές πρακτικές αποδοχών.

το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα από τη συλλογική άσκηση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων του.

5.2 Σύνθεση των επιτροπών¹⁴

44. Όλες οι επιτροπές θα πρέπει να προεδρεύονται από μη εκτελεστικό μέλος του διοικητικού οργάνου το οποίο είναι σε θέση να ασκεί αντικειμενική κρίση.
45. Τα ανεξάρτητα μέλη¹⁵ του διοικητικού οργάνου υπό την εποπτική του αρμοδιότητα θα πρέπει να έχουν ενεργό συμμετοχή στις επιτροπές.
7. Σε περίπτωση που πρέπει να συγκροτηθούν επιτροπές σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ ή σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, οι επιτροπές αυτές θα πρέπει να απαρτίζονται από τουλάχιστον τρία μέλη.
46. Λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος του διοικητικού οργάνου και τον αριθμό των ανεξάρτητων μελών του διοικητικού οργάνου υπό την εποπτική του αρμοδιότητα, τα ιδρύματα θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι επιτροπές να μην απαρτίζονται από την ίδια ομάδα μελών που συμμετέχει στη σύνθεση άλλης επιτροπής.
47. Τα ιδρύματα θα πρέπει να εξετάζουν τη δυνατότητα εκ περιτροπής εναλλαγής των προέδρων και των μελών των επιτροπών, λαμβανομένης υπόψη της ειδικής πείρας και των ειδικών γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για τις εν λόγω επιτροπές σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο.
8. Οι επιτροπές διαχείρισης κινδύνων και ανάδειξης υποψηφίων θα πρέπει να απαρτίζονται από μη εκτελεστικά μέλη του διοικητικού οργάνου του οικείου ιδρύματος υπό την εποπτική του αρμοδιότητα. Η σύνθεση της επιτροπής ελέγχου θα πρέπει να συνάδει με το άρθρο 41 της οδηγίας 2006/43/ΕΚ¹⁶. Η σύνθεση της επιτροπής αποδοχών θα πρέπει να συνάδει με την Ενότητα 2.4.1 των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΑΤ σχετικά με τις ορθές πολιτικές αποδοχών¹⁷.
9. Στα ιδρύματα G-SII και O-SII, η επιτροπή ανάδειξης υποψηφίων θα πρέπει να περιλαμβάνει κατά πλειοψηφία ανεξάρτητα μέλη και να προεδρεύεται από ανεξάρτητο μέλος. Σε άλλα σημαντικά ιδρύματα, τα οποία προσδιορίζονται από τις αρμόδιες αρχές ή από το εθνικό δίκαιο, η επιτροπή ανάδειξης υποψηφίων θα πρέπει να περιλαμβάνει επαρκή αριθμό

¹⁴ Η παρούσα ενότητα θα πρέπει να ερμηνεύεται σε συνδυασμό με τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές της ESMA και της ΕΑΤ σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ και την οδηγία 2014/65/ΕΕ.

¹⁵ Όπως ορίζονται στην Ενότητα 9.3 των κοινών κατευθυντήριων γραμμών της ESMA και της ΕΑΤ σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ και την οδηγία 2014/65/ΕΕ.

¹⁶ Οδηγία 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2006, για τους υποχρεωτικούς ελέγχους των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών, για την τροποποίηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 84/253/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 157 της 9.6.2006, σ. 87), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2014/56/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014.

¹⁷ Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με τις ορθές πολιτικές αποδοχών σύμφωνα με τα άρθρα 74 παράγραφος 3 και 75 παράγραφος 2 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ και τις δημοσιοποιήσεις δυνάμει του άρθρου 450 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (ΕΒΑ/GL/2015/22).

ανεξάρτητων μελών· τα εν λόγω ιδρύματα δύνανται επίσης να εξετάζουν ως ορθή πρακτική τον διορισμό προέδρου για την επιτροπή ανάδειξης υποψηφίων ο οποίος είναι ανεξάρτητος.

10. Τα μέλη της επιτροπής ανάδειξης υποψηφίων θα πρέπει να διαθέτουν, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και πείρα όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής και τις απαιτήσεις καταλληλότητας, όπως ορίζεται στην οδηγία 2013/36/ΕΕ.
48. Στα ιδρύματα G-SII και O-SII, η επιτροπή διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να περιλαμβάνει κατά πλειοψηφία μέλη τα οποία είναι ανεξάρτητα. Στα ιδρύματα G-SII και O-SII, η επιτροπή διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να προεδρεύεται από ανεξάρτητο μέλος. Σε άλλα σημαντικά ιδρύματα, τα οποία προσδιορίζονται από τις αρμόδιες αρχές ή από το εθνικό δίκαιο, η επιτροπή διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να περιλαμβάνει επαρκή αριθμό ανεξάρτητων μελών και, ει δυνατόν, να προεδρεύεται από ανεξάρτητο μέλος. Σε όλα τα ιδρύματα, η προεδρία της επιτροπής διαχείρισης κινδύνων δεν πρέπει να ανατίθεται ούτε στον πρόεδρο του διοικητικού οργάνου ούτε στον πρόεδρο κάποιας άλλης επιτροπής.
49. Τα μέλη της επιτροπής διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διαθέτουν, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και πείρα όσον αφορά τις πρακτικές διαχείρισης και ελέγχου των κινδύνων.

5.3 Διαδικασίες των επιτροπών

50. Οι επιτροπές θα πρέπει να υποβάλλουν αναφορές σε τακτική βάση στο διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα.
51. Οι επιτροπές θα πρέπει να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους με κατάλληλο τρόπο. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 49, η αλληλεπίδραση αυτή θα μπορούσε να λαμβάνει τη μορφή πολλαπλής συμμετοχής κατά τρόπον ώστε ο πρόεδρος ή ένα μέλος μιας επιτροπής να μπορεί επίσης να είναι μέλος μιας άλλης επιτροπής.
52. Τα μέλη των επιτροπών θα πρέπει να συμμετέχουν σε ανοιχτές συζητήσεις με κριτικό πνεύμα, στο πλαίσιο των οποίων οι αποκλίνουσες απόψεις συζητούνται κατά τρόπο εποικοδομητικό.
53. Οι επιτροπές θα πρέπει να καταγράφουν τα θέματα της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων των επιτροπών, καθώς και τα κυριότερα αποτελέσματα και συμπεράσματά τους.
54. Οι επιτροπές διαχείρισης κινδύνων και ανάδειξης υποψηφίων θα πρέπει τουλάχιστον:
 - α. να έχουν πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες και δεδομένα που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση του ρόλου τους, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών και δεδομένων από συναφή εταιρικά τμήματα και τις ελεγκτικές λειτουργίες (π.χ. νομικό τμήμα, οικονομικό τμήμα, τμήμα ανθρωπίνων πόρων, τμήμα ΤΠ, λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης, λειτουργία διαχείρισης κινδύνων, λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τη συμμόρφωση σε θέματα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και συγκεντρωτικές πληροφορίες σχετικά με ύποπτες αναφορές συναλλαγών και παράγοντες κινδύνου ΝΕΠΔ/ΧΤ)

- β. να λαμβάνουν τακτικές εκθέσεις, ad hoc πληροφορίες, ανακοινώσεις και γνωμοδοτήσεις από τους επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης όσον αφορά το υφιστάμενο προφίλ κινδύνου του ιδρύματος, τη νοοτροπία αντιμετώπισης των κινδύνων και τα όρια κινδύνων του, καθώς και τυχόν σημαντικές παραβάσεις¹⁸ που ενδέχεται να έχουν προκύψει, με λεπτομερείς πληροφορίες και συστάσεις για τα διορθωτικά μέτρα που έχουν ληφθεί, που πρέπει να ληφθούν ή που προτείνονται για την αντιμετώπισή τους· περιοδικά να επανεξετάζουν και να αποφασίζουν σχετικά με το περιεχόμενο, τη μορφή και τη συχνότητα των πληροφοριών σχετικά με τον κίνδυνο που πρέπει να τους κοινοποιούνται και
- γ. όπου κρίνεται αναγκαίο, να εξασφαλίζουν τη δέουσα συμμετοχή των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης και άλλων σχετικών τμημάτων (τμήμα ανθρωπίνων πόρων, νομικό τμήμα, οικονομικό τμήμα) εντός των αντίστοιχων πεδίων εξειδίκευσής τους και/ή να ζητούν συμβουλές από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

5.4 Ρόλος της επιτροπής διαχείρισης κινδύνων

55. Εφόσον έχει συσταθεί επιτροπή διαχείρισης κινδύνων, αυτή θα πρέπει τουλάχιστον:

- α. να συμβουλεύει και να στηρίζει το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα σχετικά με την παρακολούθηση της συνολικής παρούσας και μελλοντικής στρατηγικής κινδύνου και διάθεσης ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα είδη κινδύνων, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι συνάδουν με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους και την εταιρική νοοτροπία και τις εταιρικές αξίες του ιδρύματος·
- β. να συνδράμει το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα στην επίβλεψη της εφαρμογής της στρατηγικής κινδύνου και των αντίστοιχων ορίων που έχουν τεθεί·
- γ. να επιβλέπει την υλοποίηση των στρατηγικών για τη διαχείριση κεφαλαίου και ρευστότητας, καθώς και για όλους τους άλλους σχετικούς κινδύνους ενός ιδρύματος, όπως ο κίνδυνος αγοράς, ο πιστωτικός κίνδυνος, οι λειτουργικοί κίνδυνοι (συμπεριλαμβανομένων του νομικού κινδύνου και του κινδύνου ΤΠ) και ο κίνδυνος φήμης, ούτως ώστε να αξιολογεί την επάρκειά τους έναντι της εγκεκριμένης στρατηγικής κινδύνου και διάθεσης ανάληψης κινδύνων·

¹⁸ Όσον αφορά σοβαρές παραβιάσεις στον τομέα της καταπολέμησης της ΝΕΠΔ/ΧΤ. Ανατρέξτε επίσης στις κατευθυντήριες γραμμές που θα εκδοθούν βάσει του άρθρου 117 παράγραφος 6 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, διευκρινίζοντας τον τρόπο συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών που αναφέρονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, ιδίως σε σχέση με τις διασυνοριακές ομάδες και στο πλαίσιο του εντοπισμού σοβαρών παραβιάσεων των κανόνων πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

- δ. να απευθύνει στο διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα συστάσεις σχετικά με τις απαραίτητες προσαρμογές της στρατηγικής κινδύνου οι οποίες προκύπτουν, μεταξύ άλλων, από αλλαγές στο επιχειρηματικό μοντέλο του ιδρύματος, εξελίξεις στην αγορά ή συστάσεις που διατυπώνονται από τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων·
 - ε. να παρέχει συμβουλές σχετικά με τον διορισμό εξωτερικών συμβούλων, οι οποίοι ενδέχεται να αποφασιστεί να προσληφθούν από την εποπτική λειτουργία για την παροχή συμβουλών ή υποστήριξης·
 - στ. να εξετάζει διάφορα πιθανά σενάρια, συμπεριλαμβανομένων σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, προκειμένου να αξιολογεί την πιθανή αντίδραση του προφίλ κινδύνου του ιδρύματος σε εξωτερικά και εσωτερικά γεγονότα·
 - ζ. να επιβλέπει την ευθυγράμμιση μεταξύ, αφενός, όλων των σημαντικών χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρονται στους πελάτες και, αφετέρου, του επιχειρηματικού μοντέλου και της στρατηγικής κινδύνου του ιδρύματος¹⁹. Η επιτροπή διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αξιολογεί τους κινδύνους που συνδέονται με τα προσφερόμενα χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες και να λαμβάνει υπόψη την αντιστοιχία μεταξύ των τιμών που καθορίζονται για τα εν λόγω προϊόντα και τις υπηρεσίες και των κερδών που αποκομίζονται από αυτά τα προϊόντα και τις υπηρεσίες· και
 - η. θα πρέπει να αξιολογεί τις συστάσεις των εσωτερικών ή εξωτερικών ελεγκτών και να παρακολουθεί τη δέουσα εφαρμογή των μέτρων που έχουν ληφθεί.
56. Η επιτροπή διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να συνεργάζεται με άλλες επιτροπές των οποίων οι δραστηριότητες ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στη στρατηγική κινδύνου (π.χ. επιτροπές ελέγχου και αποδοχών) και να διατηρεί τακτική επικοινωνία με τις λειτουργίες του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης του ιδρύματος, και ειδικότερα με τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων.
57. Εφόσον έχει συσταθεί, η επιτροπή διαχείρισης κινδύνων υποχρεούται, με την επιφύλαξη των καθηκόντων της επιτροπής αποδοχών, να εξετάζει εάν τα κίνητρα που προβλέπουν οι πολιτικές και οι πρακτικές αποδοχών λαμβάνουν υπόψη τον κίνδυνο, το κεφάλαιο, τη ρευστότητα, καθώς και την πιθανότητα και το χρονοδιάγραμμα κερδών του ιδρύματος.

¹⁹ Βλ. επίσης τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις ρυθμίσεις επίβλεψης και διακυβέρνησης προϊόντων λιανικής τραπεζικής, οι οποίες είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/consumer-protection-and-financial-innovation/guidelines-on-product-oversight-and-governance-arrangements-for-retail-banking-products>.

5.5 Ρόλος της επιτροπής ελέγχου

58. Σύμφωνα με την οδηγία 2006/43/ΕΚ²⁰, εφόσον έχει συσταθεί, η επιτροπή ελέγχου θα πρέπει, μεταξύ άλλων:

- α. να παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των συστημάτων του ιδρύματος για τον εσωτερικό έλεγχο ποιότητας και τη διαχείριση κινδύνων και, κατά περίπτωση, της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησής του, όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση του ελεγχόμενου ιδρύματος, χωρίς να παραβιάζει την ανεξαρτησία του·
- β. να επιβλέπει την καθιέρωση λογιστικών πολιτικών από το ίδρυμα·
- γ. να παρακολουθεί τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και να υποβάλλει συστάσεις που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της ακεραιότητάς της·
- δ. να ανασκοπεί και να παρακολουθεί την ανεξαρτησία των νόμιμων ελεγκτών ή των ελεγκτικών γραφείων σύμφωνα με τα άρθρα 22, 22α, 22β, 24α και 24β της οδηγίας 2006/43/ΕΕ και το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014²¹, και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών στο ελεγχόμενο ίδρυμα σύμφωνα με το άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού·
- ε. να παρακολουθεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων και των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και ιδίως την απόδοσή του, λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε πορίσματα και συμπεράσματα της αρμόδιας αρχής σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014·
- στ. να είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής εξωτερικών νόμιμων ελεγκτών ή ελεγκτικών γραφείων και να προτείνει προς έγκριση από το αρμόδιο όργανο του ιδρύματος τον διορισμό (σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, εκτός εάν εφαρμόζεται το άρθρο 16 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014), την αμοιβή και την παύση τους·
- ζ. να επανεξετάζει το εύρος του ελέγχου και τη συχνότητα του υποχρεωτικού ελέγχου των ετήσιων ή ενοποιημένων λογαριασμών·
- η. σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 6 στοιχείο α) της οδηγίας 2006/43/ΕΚ, να ενημερώνει το διοικητικό ή το εποπτικό όργανο της ελεγχόμενης οντότητας για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου και να επεξηγεί πώς συνέβαλε ο

²⁰ Οδηγία 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2006, για τους υποχρεωτικούς ελέγχους των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών, για την τροποποίηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 84/253/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 157 της 9.6.2006, σ. 87), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2014/56/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014.

²¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, σχετικά με ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά τον υποχρεωτικό έλεγχο οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος και την κατάργηση της απόφασης 2005/909/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 158 της 27.5.2014, σ. 77).

υποχρεωτικός έλεγχος στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και ποιος ήταν ο ρόλος της επιτροπής ελέγχου στην εν λόγω διαδικασία· και

θ. να παραλαμβάνει και να λαμβάνει υπόψη τις εκθέσεις ελέγχου.

5.6 Κοινές επιτροπές

59. Σύμφωνα με το άρθρο 76 παράγραφος 3 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν στα ιδρύματα που δεν θεωρούνται σημαντικά να συνιστούν κοινή επιτροπή αποτελούμενη από την επιτροπή διαχείρισης κινδύνων και, εφόσον έχει συσταθεί, την επιτροπή ελέγχου όπως αναφέρεται στο άρθρο 39 της οδηγίας 2006/43/ΕΚ.
60. Εάν έχουν συγκροτηθεί επιτροπές διαχείρισης κινδύνων και ανάδειξης υποψηφίων σε μη σημαντικά ιδρύματα, αυτά μπορούν να προβαίνουν σε σύσταση κοινής επιτροπής αποτελούμενης από τις προαναφερθείσες επιτροπές. Σε αυτή την περίπτωση, τα εν λόγω ιδρύματα θα πρέπει να τεκμηριώνουν τους λόγους για τους οποίους έχουν επιλέξει να συστήσουν κοινή επιτροπή, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο η συγκεκριμένη προσέγγιση επιτυγχάνει τους στόχους των επιτροπών.
61. Σε κάθε περίπτωση, τα ιδρύματα θα πρέπει να μεριμνούν ώστε τα μέλη μιας κοινής επιτροπής να διαθέτουν, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, τις απαιτούμενες γνώσεις, δεξιότητες και πείρα ώστε να κατανοούν πλήρως τα καθήκοντα που πρέπει να εκτελεί η κοινή επιτροπή²².

Τίτλος III – Πλαίσιο διακυβέρνησης

6 Οργανωτικό πλαίσιο και οργανωτική δομή

6.1 Οργανωτικό πλαίσιο

62. Το διοικητικό όργανο ενός ιδρύματος θα πρέπει να διασφαλίζει οργανωτική και λειτουργική δομή κατάλληλη και διαφανή για το εκάστοτε ίδρυμα, και να διαθέτει γραπτή περιγραφή της. Η δομή θα πρέπει να προωθεί και να αποδεικνύει την αποτελεσματική και συνετή διαχείριση του ιδρύματος σε ατομικό, υποενοποιημένο και ενοποιημένο επίπεδο. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι λειτουργίες του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης είναι ανεξάρτητες από τους επιχειρηματικούς τομείς τους οποίους ελέγχουν, μεταξύ άλλων όσον αφορά και τον κατάλληλο διαχωρισμό των καθηκόντων, και ότι διαθέτουν τους κατάλληλους χρηματοοικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, καθώς και εξουσίες για την αποτελεσματική άσκηση του ρόλου τους. Οι γραμμές αναφοράς και η κατανομή των αρμοδιοτήτων, ιδίως μεταξύ των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις, εντός του ιδρύματος θα πρέπει να είναι σαφείς, πλήρως οριοθετημένες, συνεπείς, αναγκαστικού χαρακτήρα και δεόντως τεκμηριωμένες. Η τεκμηρίωση θα πρέπει να επικαιροποιείται καταλλήλως.

²² Βλέπε επίσης τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές της ESMA και της EAT σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ και την οδηγία 2014/65/ΕΕ.

63. Η δομή του ιδρύματος δεν θα πρέπει να εμποδίζει την ικανότητα του διοικητικού οργάνου να επιβλέπει και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται το ίδρυμα ή ο όμιλος ούτε την ικανότητα της αρμόδιας αρχής να ασκεί αποτελεσματικά την εποπτεία της επί του ιδρύματος.
64. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να αξιολογεί τις πιθανές συνέπειες που συνεπάγονται οι σημαντικές αλλαγές στη δομή του ομίλου (π.χ. σύσταση νέων θυγατρικών, συγχωνεύσεις και εξαγορές, πώληση ή εκκαθάριση μερών του ομίλου ή εξωτερικές εξελίξεις) όσον αφορά την ευρωστία του οργανωτικού πλαισίου του ιδρύματος. Σε περίπτωση που διαπιστώνονται αδυναμίες, το διοικητικό όργανο θα πρέπει να προβαίνει αμέσως σε όλες τις αναγκαίες προσαρμογές.

6.2 «Γνώρισε τη δομή σου»

65. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να γνωρίζει και να κατανοεί πλήρως τη νομική, οργανωτική και λειτουργική δομή του ιδρύματος («Γνώρισε τη δομή σου») και να διασφαλίζει ότι συνάδει με την εγκεκριμένη επιχειρηματική στρατηγική, τη στρατηγική κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος και ότι καλύπτεται από το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου.
66. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για την έγκριση υγιών στρατηγικών και πολιτικών όσον αφορά την εγκαθίδρυση νέων δομών. Όταν ένα ίδρυμα ιδρύει πολλές νομικές οντότητες εντός του ομίλου του, ο αριθμός τους και, ειδικότερα, οι διασυνδέσεις και οι μεταξύ τους συναλλαγές, δεν θα πρέπει να εγείρουν εμπόδια στον σχεδιασμό της εσωτερικής του διακυβέρνησης, καθώς και στην αποτελεσματική διαχείριση και εποπτεία των κινδύνων που αντιμετωπίζει ο όμιλος συνολικά. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η δομή του ιδρύματος και, όπου κρίνεται απαραίτητο, οι δομές εντός του ομίλου, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που καθορίζονται στην Ενότητα 7, είναι σαφείς, αποδοτικές και διαφανείς για το προσωπικό, τους μετόχους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη του ιδρύματος, καθώς και για την αρμόδια αρχή.
67. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να καθοδηγεί τη δομή του ιδρύματος, την εξέλιξη και τους περιορισμούς της, να διασφαλίζει ότι η δομή δικαιολογείται δεόντως και είναι αποδοτική και ότι δεν ενέχει αναίτια ή μη ενδεδειγμένη πολυπλοκότητα.
68. Το διοικητικό όργανο ενός ιδρύματος με υποχρέωση ενοποίησης θα πρέπει να κατανοεί τόσο τη νομική, οργανωτική και λειτουργική δομή του ομίλου όσο και τον σκοπό και τις δραστηριότητες των διαφόρων οντοτήτων του, καθώς και τους δεσμούς και τις σχέσεις μεταξύ τους. Αυτό περιλαμβάνει την κατανόηση των λειτουργικών κινδύνων του ομίλου και των ενδοομιλικών ανοιγμάτων, καθώς και του τρόπου χρηματοδότησης, του προφίλ κεφαλαίου, ρευστότητας και κινδύνου του ομίλου που θα μπορούσαν να επηρεαστούν υπό κανονικές και αντίξοες συνθήκες. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να διασφαλίζει ότι το ίδρυμα είναι σε θέση να παράγει έγκαιρα πληροφόρηση για τον όμιλο αναφορικά με τον τύπο, τα χαρακτηριστικά, το οργανόγραμμα, την ιδιοκτησιακή δομή και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες κάθε

νομικής οντότητας και ότι τα ιδρύματα του ομίλου συμμορφώνονται με όλες τις απαιτήσεις υποβολής εποπτικών αναφορών σε ατομική, υποενοποιημένη και ενοποιημένη βάση.

69. Το διοικητικό όργανο ενός ιδρύματος με υποχρέωση ενοποίησης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι διάφορες οντότητες του ομίλου (συμπεριλαμβανομένου του ίδιου του ιδρύματος που προβαίνει στην ενοποίηση) λαμβάνουν επαρκή πληροφόρηση προκειμένου να διαμορφώνουν σαφή αντίληψη των γενικών στόχων, των στρατηγικών και του προφίλ κινδύνου του ομίλου, καθώς και του τρόπου με τον οποίο η εκάστοτε οντότητα του ομίλου ενσωματώνεται στη δομή και στην επιχειρησιακή λειτουργία του ομίλου. Οι σχετικές πληροφορίες και οι αναθεωρήσεις τους θα πρέπει να είναι τεκμηριωμένες και να τίθενται στη διάθεση των αντίστοιχων αρμόδιων λειτουργιών, συμπεριλαμβανομένων του διοικητικού οργάνου, των επιχειρηματικών τομέων και των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης. Τα μέλη του διοικητικού οργάνου ενός ιδρύματος με υποχρέωση ενοποίησης θα πρέπει να μεριμνούν ώστε να ενημερώνονται σχετικά με τους κινδύνους που συνεπάγεται η δομή του ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που καθορίζονται στην Ενότητα 7 των κατευθυντήριων γραμμών. Αυτή η πληροφόρηση περιλαμβάνει τη λήψη:

- α. ενημέρωσης για τις κύριες αιτίες κινδύνων·
- β. τακτικών αναφορών για την αξιολόγηση της συνολικής δομής του ιδρύματος και των δραστηριοτήτων συμμόρφωσης κάθε οντότητας με την εγκεκριμένη στρατηγική σε επίπεδο ομίλου· και
- γ. τακτικών εκθέσεων σχετικά με θέματα για τα οποία απαιτείται, βάσει του κανονιστικού πλαισίου, συμμόρφωση σε ατομικό, υποενοποιημένο και ενοποιημένο επίπεδο.

6.3 Πολύπλοκες δομές και μη τυποποιημένες ή μη διαφανείς δραστηριότητες

70. Τα ιδρύματα θα πρέπει να αποφεύγουν τη δημιουργία πολύπλοκων και δυνητικά μη διαφανών δομών. Στο πλαίσιο της διαδικασίας λήψης των αποφάσεών τους, τα ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κινδύνων που διενεργούν προκειμένου να διερευνήσουν αν οι εν λόγω δομές θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για σκοπό που συνδέεται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή με άλλα οικονομικά εγκλήματα, καθώς και τους αντίστοιχους ελέγχους και το νομικό πλαίσιο που εφαρμόζονται²³. Για τον σκοπό αυτό, τα ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α. τον βαθμό στον οποίο η δικαιοδοσία στην οποία θα συγκροτηθεί η δομή τηρεί πράγματι τα ενωσιακά και διεθνή πρότυπα σχετικά με τη φορολογική διαφάνεια, την

²³ Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την εκτίμηση του κινδύνου χώρας και του κινδύνου που σχετίζεται με μεμονωμένα προϊόντα και πελάτες, τα ιδρύματα θα πρέπει επίσης να ανατρέξουν στις κοινές οδηγίες για τους παράγοντες κινδύνου σχετικά με τη ΝΕΠΔ/ΧΤ (ΚΓ ΕΑΤ JC/2017/37) που βρίσκονται επί του παρόντος υπό εξέταση.

καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας²⁴.

- β. τον βαθμό στον οποίο η δομή εξυπηρετεί προφανή οικονομικό και νόμιμο σκοπό·
 - γ. τον βαθμό στον οποίο η δομή θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την απόκρυψη της ταυτότητας του τελικού πραγματικού δικαιούχου·
 - δ. τον βαθμό στον οποίο το αίτημα του πελάτη που συνεπάγεται την πιθανή συγκρότηση μιας δομής εγείρει ανησυχίες·
 - ε. κατά πόσον η δομή ενδέχεται να εμποδίσει τη δέουσα εποπτεία από το διοικητικό όργανο του ιδρύματος ή την ικανότητα του ιδρύματος να διαχειριστεί τον σχετικό κίνδυνο· και
 - στ. κατά πόσον η δομή προβάλλει προσκόμματα στην αποτελεσματική εποπτεία από τις αρμόδιες αρχές.
71. Σε κάθε περίπτωση, τα ιδρύματα δεν θα πρέπει να δημιουργούν αδιαφανείς ή ασκόπως πολύπλοκες δομές οι οποίες στερούνται σαφούς οικονομικού σκεπτικού ή νομικού σκοπού ή δομές που θα μπορούσαν να εγείρουν ανησυχίες ότι ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν για σκοπό που συνδέεται με οικονομικό έγκλημα.
72. Κατά τη συγκρότηση των δομών αυτών, το διοικητικό όργανο θα πρέπει να κατανοεί τόσο τις δομές όσο και τον σκοπό τους, καθώς και τους συγκεκριμένους κινδύνους που συνδέονται με αυτές, και να εξασφαλίζει τη δέουσα συμμετοχή των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης. Οι δομές αυτές θα πρέπει να εγκρίνονται και να διατηρούνται μόνον εάν ο σκοπός τους είναι σαφώς διατυπωμένος και κατανοητός, και εφόσον το διοικητικό όργανο είναι πεπεισμένο ότι έχουν προσδιοριστεί όλοι οι σημαντικοί κίνδυνοι, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων φήμης, ότι είναι δυνατή η αποτελεσματική διαχείριση και η κατάλληλη αναφορά όλων των κινδύνων και ότι έχει εξασφαλιστεί αποτελεσματική εποπτεία. Όσο πιο πολύπλοκη και αδιαφανής είναι η οργανωτική και λειτουργική δομή, και όσο μεγαλύτεροι είναι οι κίνδυνοι, τόσο πιο εντατική θα πρέπει να είναι και η εποπτεία της δομής.
73. Τα ιδρύματα θα πρέπει να τεκμηριώνουν τις αποφάσεις τους και να είναι σε θέση να αιτιολογούν τις αποφάσεις τους στις αρμόδιες αρχές.
74. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να διασφαλίζει τη λήψη ενδεδειγμένων μέτρων για την αποφυγή ή τη μείωση των κινδύνων των δραστηριοτήτων που ασκούνται εντός τέτοιου είδους δομών. Αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη διασφάλιση ότι:

²⁴ Βλ. επίσης: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-e-money/rtis-on-the-implementation-of-group-wide-aml/cft-policies-in-third-countries>

- α. το ίδρυμα διαθέτει επαρκείς πολιτικές και διαδικασίες και καταγεγραμμένες διεργασίες (π.χ. εφαρμοστέα όρια, ροές πληροφόρησης) για την εξέταση, την κανονιστική συμμόρφωση, την έγκριση και τη διαχείριση κινδύνων τέτοιων δραστηριοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες για την οργανωτική και λειτουργική δομή του ομίλου, το προφίλ κινδύνου και τον κίνδυνο φήμης του·
 - β. το ίδρυμα με υποχρέωση ενοποίησης καθώς και οι εσωτερικοί και εξωτερικοί ελεγκτές έχουν δυνατότητα πρόσβασης στις πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές και τους κινδύνους τους, και οι εν λόγω πληροφορίες υποβάλλονται στο διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα και στην αρμόδια αρχή που χορήγησε την άδεια λειτουργίας· και
 - γ. το ίδρυμα αξιολογεί σε περιοδική βάση τη συνεχιζόμενη ανάγκη διατήρησης τέτοιων δομών.
75. Οι εν λόγω δομές και δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσής τους προς τη νομοθεσία και τα επαγγελματικά πρότυπα, θα πρέπει να υπόκεινται σε τακτική επανεξέταση από τη λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης με τη χρήση μιας προσέγγισης βάσει κινδύνου.
76. Τα ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν τα ίδια μέτρα διαχείρισης κινδύνων που λαμβάνονται στο πλαίσιο των ιδίων επιχειρησιακών δραστηριοτήτων των ιδρυμάτων κατά την άσκηση μη τυποποιημένων ή μη διαφανών δραστηριοτήτων για λογαριασμό πελατών (π.χ. παροχή βοήθειας σε πελάτες για τη σύσταση εταιρειών σε εξωχώριες δικαιοδοσίες, ανάπτυξη πολύπλοκων δομών και χρηματοοικονομικών συναλλαγών για λογαριασμό τους ή παροχή υπηρεσιών θεματοφυλακής) που εγείρουν παρόμοιες προκλήσεις εσωτερικής διακυβέρνησης και εγκυμονούν σοβαρούς επιχειρησιακούς κινδύνους και κινδύνους φήμης. Ειδικότερα, τα ιδρύματα θα πρέπει να αναλύουν τον λόγο για τον οποίο ένας πελάτης επιθυμεί τη δημιουργία μιας συγκεκριμένης δομής.

7 Οργανωτικό πλαίσιο σε επίπεδο ομίλου

11. Σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφος 2 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, οι μητρικές επιχειρήσεις και οι θυγατρικές που υπόκεινται στις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι ρυθμίσεις, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί διακυβέρνησης είναι συνεπείς και καλά ενσωματωμένες/-οι σε ενοποιημένη ή υποενοποιημένη βάση. Για τον σκοπό αυτό, οι μητρικές επιχειρήσεις και οι θυγατρικές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης θα πρέπει να διασφαλίζουν την εφαρμογή των εν λόγω ρυθμίσεων, διαδικασιών και μηχανισμών στις θυγατρικές τους που δεν υπόκεινται στις διατάξεις της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που είναι εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες, και σε υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα, προκειμένου να εξασφαλίζεται άρτιο πλαίσιο διακυβέρνησης σε ενοποιημένη και υποενοποιημένη βάση. Όσον αφορά τις απαιτήσεις για τις αποδοχές, ισχύουν ορισμένες εξαιρέσεις σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφοι 4 και 5²⁵. Τα αρμόδια τμήματα του ιδρύματος με υποχρέωση ενοποίησης και των

²⁵ Ανατρέξτε επίσης στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις ορθές πολιτικές αποδοχών

θυγατρικών του θα πρέπει να αλληλεπιδρούν και να ανταλλάσσουν δεδομένα και πληροφορίες με κατάλληλο τρόπο. Οι ρυθμίσεις, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί διακυβέρνησης θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το ίδρυμα με υποχρέωση ενοποίησης διαθέτει επαρκή δεδομένα και πληροφορίες και είναι σε θέση να αξιολογεί το προφίλ κινδύνου σε επίπεδο ομίλου, όπως περιγράφεται αναλυτικά στην Ενότητα 6.2.

12. Το διοικητικό όργανο θυγατρικής η οποία υπόκειται στις διατάξεις της οδηγίας 2013/36/ΕΕ θα πρέπει να εγκρίνει και να εφαρμόζει στο ατομικό επίπεδο τις πολιτικές διακυβέρνησης που θεσπίζονται στο επίπεδο του ομίλου σε ενοποιημένη ή υποενοποιημένη βάση, κατά τρόπο που συνάδει με όλες τις ειδικές απαιτήσεις του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου.
77. Σε ενοποιημένο και υποενοποιημένο επίπεδο, το ίδρυμα με υποχρέωση ενοποίησης θα πρέπει να διασφαλίζει την τήρηση των πολιτικών διακυβέρνησης και του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου όπως αναφέρεται στον Τίτλο V σε επίπεδο ομίλου από το σύνολο των ιδρυμάτων και των λοιπών οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης, συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών τους που δεν εμπίπτουν, αυτές καθαυτές, στις διατάξεις της οδηγίας 2013/36/ΕΕ. Κατά την εφαρμογή των πολιτικών διακυβέρνησης, το ίδρυμα με υποχρέωση ενοποίησης θα πρέπει να μεριμνά ώστε να διαθέτει άρτιες ρυθμίσεις διακυβέρνησης για κάθε θυγατρική και να διερευνά τη δυνατότητα θέσπισης ειδικών ρυθμίσεων, διαδικασιών και μηχανισμών, στο πλαίσιο των οποίων οι επιχειρηματικές δραστηριότητες δεν οργανώνονται σε χωριστές νομικές οντότητες, αλλά σε μια διάρθρωση επιχειρηματικών τομέων που περιλαμβάνει πολλαπλές νομικές οντότητες.
78. Το ίδρυμα με υποχρέωση ενοποίησης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα συμφέροντα όλων των θυγατρικών του, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο οι στρατηγικές και οι πολιτικές συμβάλλουν στα συμφέροντα κάθε επιμέρους θυγατρικής και στα συμφέροντα του ομίλου συνολικά σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.
79. Οι μητρικές επιχειρήσεις και οι θυγατρικές τους θα πρέπει να μεριμνούν ώστε τα ιδρύματα και οι οντότητες του ομίλου να συμμορφώνονται με όλες τις ειδικές κανονιστικές απαιτήσεις κάθε οικείας δικαιοδοσίας.
80. Το ίδρυμα με υποχρέωση ενοποίησης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι θυγατρικές οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες, και οι οποίες περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης, διαθέτουν ρυθμίσεις, διαδικασίες και μηχανισμούς διακυβέρνησης που είναι συνεπείς με τις πολιτικές διακυβέρνησης σε επίπεδο ομίλου και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των άρθρων 74 έως 96 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, καθώς και με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, στον βαθμό που αυτό δεν είναι παράνομο βάσει της νομοθεσίας της εκάστοτε τρίτης χώρας.
81. Οι απαιτήσεις διακυβέρνησης που προβλέπονται στην οδηγία 2013/36/ΕΕ και οι διατάξεις στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ισχύουν για τα ιδρύματα, ανεξαρτήτως αν αποτελούν ενδεχομένως θυγατρικές μιας μητρικής επιχείρησης με έδρα σε τρίτη χώρα. Σε περίπτωση που μια εγκατεστημένη στην ΕΕ θυγατρική μιας μητρικής επιχείρησης με έδρα σε τρίτη χώρα

αποτελεί ίδρυμα με υποχρέωση ενοποίησης, το πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης δεν περιλαμβάνει το επίπεδο της μητρικής επιχείρησης που είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα και άλλες άμεσες θυγατρικές της εν λόγω μητρικής επιχείρησης. Το ίδρυμα με υποχρέωση ενοποίησης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η πολιτική διακυβέρνησης σε επίπεδο ομίλου του μητρικού ιδρύματος με έδρα σε τρίτη χώρα λαμβάνεται υπόψη στο πλαίσιο της δικής του πολιτικής διακυβέρνησης, στον βαθμό που αυτό δεν αντιβαίνει στις απαιτήσεις που προβλέπονται δυνάμει του συναφούς ενωσιακού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 2013/36/ΕΕ και στις περαιτέρω προδιαγραφές των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών.

82. Στο πλαίσιο της θέσπισης πολιτικών και τεκμηρίωσης των ρυθμίσεων διακυβέρνησης, τα ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις πτυχές που παρατίθενται στο παράρτημα Ι των κατευθυντήριων γραμμών. Παρότι οι πολιτικές και η τεκμηρίωση μπορούν να περιλαμβάνονται σε χωριστά έγγραφα, τα ιδρύματα θα πρέπει να εξετάζουν το ενδεχόμενο συνδυασμού ή μνείας αυτών σε ενιαίο έγγραφο για το πλαίσιο διακυβέρνησης.

8 Πολιτική εξωτερικής ανάθεσης²⁶

83. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να εγκρίνει, καθώς και να επανεξετάζει και να επικαιροποιεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα την πολιτική εξωτερικής ανάθεσης του ιδρύματος, μεριμνώντας για την έγκαιρη εφαρμογή των κατάλληλων αλλαγών.
84. Στην πολιτική εξωτερικής ανάθεσης λειτουργιών θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο αντίκτυπος της εξωτερικής ανάθεσης για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του ιδρύματος και οι κίνδυνοι τους οποίους αντιμετωπίζει (όπως οι λειτουργικοί κίνδυνοι, συμπεριλαμβανομένων του νομικού κινδύνου και του κινδύνου ΤΠ, των κινδύνων φήμης και των κινδύνων συγκέντρωσης). Η πολιτική θα πρέπει να περιλαμβάνει την υποβολή εκθέσεων και την παρακολούθηση των ρυθμίσεων που πρέπει να εφαρμόζονται από την αρχική σύλληψη της ιδέας έως τη λήξη της συμφωνίας εξωτερικής ανάθεσης (συμπεριλαμβανομένης της σύνταξης της έκθεσης επιχειρηματικής σκοπιμότητας για την εξωτερική ανάθεση, της σύναψης σύμβασης εξωτερικής ανάθεσης, της εκτέλεσης της σύμβασης έως τη λήξη της, των σχεδίων έκτακτης ανάγκης και των στρατηγικών εξόδου). Το ίδρυμα παραμένει πλήρως υπεύθυνο για όλες τις υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης, καθώς και για τις δραστηριότητες και τις αποφάσεις της διοίκησης που απορρέουν από αυτές. Κατά συνέπεια, η πολιτική εξωτερικής ανάθεσης δραστηριοτήτων θα πρέπει να καθιστά σαφές ότι η εξωτερική ανάθεση δεν απαλλάσσει το ίδρυμα από τις κανονιστικές υποχρεώσεις του και από τις ευθύνες του προς τους πελάτες του.

²⁶ Βλ. επίσης: Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη διεύθυνση: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-outsourcing-arrangements>

85. Η συγκεκριμένη πολιτική θα πρέπει να αναφέρει ότι οι ρυθμίσεις εξωτερικής ανάθεσης δραστηριοτήτων δεν θα πρέπει να παρεμποδίζουν την άσκηση αποτελεσματικής εποπτείας, επιτόπιας και μη, επί του ιδρύματος και δεν θα πρέπει να αντιβαίνουν σε εποπτικούς περιορισμούς αναφορικά με υπηρεσίες ή δραστηριότητες. Η πολιτική θα πρέπει να καλύπτει επίσης την εσωτερική ανάθεση λειτουργιών (δηλαδή τις υπηρεσίες που παρέχονται από μια χωριστή νομική οντότητα εντός του ομίλου του ιδρύματος) και να λαμβάνει υπόψη τυχόν ειδικές συνθήκες που παρουσιάζονται σε επίπεδο ομίλου.

Τίτλος IV – Νοοτροπία αντιμετώπισης των κινδύνων και επιχειρηματική συμπεριφορά

9 Νοοτροπία αντιμετώπισης των κινδύνων

86. Η άρτια, επιμελής και συνεπής νοοτροπία αντιμετώπισης των κινδύνων θα πρέπει να αποτελεί βασικό στοιχείο της αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων των ιδρυμάτων και θα πρέπει να παρέχει στα ιδρύματα τη δυνατότητα να λαμβάνουν ορθές και τεκμηριωμένες αποφάσεις.

87. Τα ιδρύματα θα πρέπει να αναπτύσσουν μια ολοκληρωμένη και συνολική για το ίδρυμα νοοτροπία αντιμετώπισης των κινδύνων βασιζόμενα στην πλήρη κατανόηση και την ολιστική θεώρηση των κινδύνων τους οποίους αντιμετωπίζουν και των τρόπων διαχείρισής τους και λαμβάνοντας υπόψη τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος.

88. Τα ιδρύματα θα πρέπει να αναπτύσσουν νοοτροπία αντιμετώπισης των κινδύνων μέσω των πολιτικών, της επικοινωνίας και της κατάρτισης του προσωπικού σχετικά με τις δραστηριότητες, τη στρατηγική και το προφίλ κινδύνου των ιδρυμάτων, ενώ θα πρέπει επίσης να προσαρμόζουν την επικοινωνία και την κατάρτιση του προσωπικού ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ευθύνες του προσωπικού ως προς την ανάληψη και τη διαχείριση κινδύνου.

89. Τα μέλη του προσωπικού θα πρέπει να είναι πλήρως ενήμερα για τις αρμοδιότητές τους σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων. Η διαχείριση κινδύνων δεν θα πρέπει να περιορίζεται στο εξειδικευμένο προσωπικό διαχείρισης κινδύνων ή στις λειτουργίες του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης. Οι επιχειρησιακές μονάδες, υπό την επίβλεψη του διοικητικού οργάνου, θα πρέπει να είναι οι κύριοι υπεύθυνοι για τη διαχείριση κινδύνων σε καθημερινή βάση, σύμφωνα με τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τα συστήματα ελέγχου του ιδρύματος, λαμβάνοντας υπόψη τη διάθεση και την ικανότητα ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος.

90. Μια ισχυρή νοοτροπία αντιμετώπισης των κινδύνων θα πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα στοιχεία:

- α. Άνωθεν συντονισμός: το διοικητικό όργανο θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για τον καθορισμό και την κοινοποίηση των βασικών αξιών και προσδοκιών του ιδρύματος. Η συμπεριφορά των μελών του θα πρέπει να απηχεί τις αξίες του ιδρύματος. Τα διοικητικά στελέχη των ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις, θα πρέπει να συμβάλλουν στην εσωτερική κοινοποίηση των

βασικών αξιών και προσδοκιών στο προσωπικό. Το προσωπικό θα πρέπει να ενεργεί σύμφωνα με όλες τις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και να παραπέμπει αμέσως σε ανώτερα τμήματα της ιεραρχικής κλίμακας τυχόν παρατηρούμενη μη συμμόρφωση εντός ή εκτός του ιδρύματος (π.χ. στην αρμόδια αρχή μέσω μιας διαδικασίας καταγγελίας παραβάσεων). Το διοικητικό όργανο σε συνεχή βάση θα πρέπει να προάγει, να παρακολουθεί και να αξιολογεί τη νοοτροπία αντιμετώπισης των κινδύνων του ιδρύματος, να λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο της νοοτροπίας αντιμετώπισης των κινδύνων στη χρηματοοικονομική σταθερότητα, στο προφίλ κινδύνου και στην άρτια διακυβέρνηση του ιδρύματος και να επιφέρει αλλαγές όπου κρίνεται αναγκαίο.

- β. Λογοδοσία: τα μέλη του σχετικού προσωπικού σε όλα τα επίπεδα θα πρέπει να γνωρίζουν και να κατανοούν τις βασικές αξίες του ιδρύματος και, στον βαθμό που απαιτείται για τον ρόλο τους, τη διάθεση και την ικανότητα ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος. Θα πρέπει να είναι σε θέση να επιτελούν τους ρόλους τους και να έχουν επίγνωση του γεγονότος ότι θα λογοδοτούν για τις ενέργειές τους σε σχέση με τη συμπεριφορά του ιδρύματος όσον αφορά την ανάληψη κινδύνων.
- γ. Αποτελεσματική επικοινωνία και κριτική επανεξέταση: μια άρτια νοοτροπία αντιμετώπισης των κινδύνων θα πρέπει να προάγει ένα περιβάλλον ανοικτής επικοινωνίας και αποτελεσματικής κριτικής επανεξέτασης, στο πλαίσιο του οποίου οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων ενθαρρύνουν τη διατύπωση ευρέος φάσματος απόψεων, επιτρέπουν την υποβολή των υφιστάμενων πρακτικών σε δοκιμές, παρακινούν τα μέλη του προσωπικού να υιοθετούν εποικοδομητική κριτική στάση και προωθούν ένα περιβάλλον ανοικτής και εποικοδομητικής συμμετοχής σε ολόκληρη την οργάνωση.
- δ. Κίνητρα: η παροχή κατάλληλων κινήτρων θα πρέπει να διαδραματίζει βασικό ρόλο στην ευθυγράμμιση της συμπεριφοράς ανάληψης κινδύνων με το προφίλ κινδύνου του ιδρύματος και τα συμφέροντά του σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα²⁷.

10 Εταιρικές αξίες και κώδικας δεοντολογίας

- 91. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να αναπτύσσει, να εγκρίνει, να τηρεί και να προάγει υψηλά δεοντολογικά και επαγγελματικά πρότυπα, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες και τα χαρακτηριστικά του ιδρύματος, καθώς και να διασφαλίζει την εφαρμογή των εν λόγω προτύπων (βάσει ενός κώδικα δεοντολογίας ή παρόμοιου μέσου). Επίσης, θα πρέπει να επιβλέπει την τήρηση των προτύπων αυτών από το προσωπικό. Κατά περίπτωση, το διοικητικό όργανο δύναται να εγκρίνει και να εφαρμόζει τα πρότυπα του ιδρύματος που θεσπίζονται σε επίπεδο ομίλου ή κοινά πρότυπα που εκδίδονται από ενώσεις ή άλλους συναφείς οργανισμούς.

²⁷ Συμβουλευθείτε επίσης τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις ορθές πολιτικές αποδοχών δυνάμει του άρθρου 74 παράγραφος 3 και του άρθρου 75 παράγραφος 2 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ και τις δημοσιοποιήσεις δυνάμει του άρθρου 450 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (EBA/GL/2015/22), οι οποίες είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη διεύθυνση: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration>.

92. Τα ιδρύματα θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι δεν υπάρχει διάκριση του προσωπικού λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.
93. Οι πολιτικές του ιδρύματος πρέπει να είναι ουδέτερες ως προς το φύλο. Αυτό περιλαμβάνει ιδίως τις αποδοχές, τις πολιτικές πρόσληψης, την επαγγελματική εξέλιξη και τα σχέδια διαδοχής, την πρόσβαση στην κατάρτιση και την ικανότητα υποβολής αιτήσεων για εσωτερικές κενές θέσεις. Τα ιδρύματα θα πρέπει να διασφαλίζουν ίσες ευκαιρίες²⁸ για όλο το προσωπικό ανεξάρτητα από το φύλο τους, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις προοπτικές σταδιοδρομίας και να στοχεύουν στη βελτίωση της εκπροσώπησης του υποεκπροσωπούμενου φύλου σε θέσεις εντός του διοικητικού οργάνου καθώς και στην ομάδα του προσωπικού που έχει διευθυντικές αρμοδιότητες όπως ορίζεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό της Επιτροπής (κανονιστικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με το προσωπικό).²⁹ Τα ιδρύματα θα πρέπει να παρακολουθούν την εξέλιξη της διαφοράς αμοιβών μεταξύ των δύο φύλων ξεχωριστά για συγκεκριμένα μέλη του προσωπικού (εξαιρουμένων των μελών του διοικητικού οργάνου), τα μέλη του διοικητικού οργάνου με διοικητική αρμοδιότητα, τα μέλη του διοικητικού οργάνου με εποπτική αρμοδιότητα και το λοιπό προσωπικό. Τα ιδρύματα πρέπει να διαθέτουν πολιτικές που διευκολύνουν την επανένταξη του προσωπικού μετά την άδεια μητρότητας, πατρότητας ή τη γονική άδεια.
94. Τα εφαρμοζόμενα πρότυπα θα πρέπει να αποσκοπούν στην ενίσχυση του άρτιου πλαισίου διακυβέρνησης του ιδρύματος και στη μείωση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται το ίδρυμα, ιδίως των λειτουργικών κινδύνων και των κινδύνων φήμης, και ενδέχεται να έχουν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στην κερδοφορία και τη βιωσιμότητα ενός ιδρύματος μέσω των προστίμων, των δικαστικών εξόδων, των περιορισμών που επιβάλλουν οι αρμόδιες αρχές, άλλων οικονομικών και ποινικών κυρώσεων, καθώς και της απώλειας της αξίας της εμπορικής του ταυτότητας και της εμπιστοσύνης των καταναλωτών.
95. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να έχει σαφείς και τεκμηριωμένες πολιτικές σχετικά με τον τρόπο τήρησης αυτών των προτύπων. Οι εν λόγω πολιτικές θα πρέπει:
- α. να υπενθυμίζουν στο προσωπικό ότι όλες οι δραστηριότητες του ιδρύματος θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο και τηρουμένων των εταιρικών αξιών του ιδρύματος·
 - β. να προάγουν την επίγνωση των κινδύνων μέσω μιας ισχυρής νοοτροπίας αντιμετώπισης των κινδύνων σύμφωνα με την Ενότητα 9 των κατευθυντήριων γραμμών, εκφράζοντας την προσδοκία του διοικητικού οργάνου να μην υπερβαίνουν

²⁸ Βλ. επίσης οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης

²⁹ Βλ. επίσης τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις ουδέτερες ως προς το φύλο πολιτικές αποδοχών

οι δραστηριότητες την καθορισμένη διάθεση ανάληψης κινδύνων ούτε τα όρια που καθορίζονται από το ίδρυμα και τις αντίστοιχες αρμοδιότητες του προσωπικού·

- γ. να καθορίζουν τις αρχές και να παρέχουν παραδείγματα αποδεκτών και μη αποδεκτών συμπεριφορών που συνδέονται ειδικότερα με την εσφαλμένη χρηματοοικονομική αναφορά και τη διάπραξη παραπτώμάτων, οικονομικού και χρηματοοικονομικού εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένων ιδίως της απάτης, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΝΕΠΔ/ΧΤ), των αντιμονοπωλιακών πρακτικών, των οικονομικών κυρώσεων, της δωροδοκίας και της διαφθοράς, της χειραγώγησης της αγοράς, των καταχρηστικών πωλήσεων και άλλων παραβιάσεων της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών, φορολογικών αδικημάτων, είτε διαπράττονται άμεσα είτε έμμεσα, περιλαμβανομένων παράνομων ή απαγορευμένων συστημάτων αρμπιτράζ μερισμάτων·
- δ. να αποσαφηνίζουν ότι, επιπλέον, της συμμόρφωσης προς τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τις εσωτερικές πολιτικές, αναμένεται από το προσωπικό να συμπεριφέρεται με ειλικρίνεια και ακεραιότητα και να εκτελεί τα καθήκοντά του με τη δέουσα δεξιότητα, φροντίδα και επιμέλεια· και
- ε. να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό είναι ενήμερο για τα εσωτερικά και εξωτερικά πειθαρχικά μέτρα, τις νομικές ενέργειες και κυρώσεις που ενδέχεται να συνεπάγεται η διάπραξη παραπτώμάτων και η μη αποδεκτή συμπεριφορά.

96. Τα ιδρύματα θα πρέπει να παρακολουθούν τη συμμόρφωση με τα αντίστοιχα πρότυπα και να μεριμνούν για την ενημέρωση του προσωπικού, π.χ. με την παροχή κατάρτισης. Τα ιδρύματα θα πρέπει να προσδιορίζουν την αρμόδια λειτουργία για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης και για την αξιολόγηση των παραβάσεων του κώδικα δεοντολογίας ή παρόμοιου μέσου, καθώς και μια διαδικασία για την αντιμετώπιση των ζητημάτων μη συμμόρφωσης. Τα αποτελέσματα θα πρέπει να κοινοποιούνται σε περιοδική βάση στο διοικητικό όργανο.

11 Πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων σε επίπεδο ιδρύματος

97. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για τη χάραξη, την έγκριση και την επίβλεψη της εφαρμογής και της διατήρησης αποτελεσματικών πολιτικών που αποσκοπούν στον εντοπισμό, στην αξιολόγηση, στη διαχείριση και στον περιορισμό ή στην πρόληψη πραγματικών και δυνητικών συγκρούσεων συμφερόντων σε επίπεδο ιδρύματος, π.χ. λόγω των διαφορετικών δραστηριοτήτων και ρόλων του ιδρύματος, λόγω των διαφορετικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης ή λόγω των διαφορετικών επιχειρηματικών τομέων ή μονάδων εντός του ιδρύματος ή όσον αφορά τα εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη.

98. Στο πλαίσιο των οργανωτικών και διοικητικών τους ρυθμίσεων, τα ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν επαρκή μέτρα ώστε να αποφεύγεται το ενδεχόμενο οι συγκρούσεις συμφερόντων να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα συμφέροντα των πελατών τους.
99. Τα μέτρα των ιδρυμάτων για τη διαχείριση ή, κατά περίπτωση, τον περιορισμό των συγκρούσεων συμφερόντων θα πρέπει να τεκμηριώνονται και να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:
- α. κατάλληλο διαχωρισμό των καθηκόντων, π.χ. η ανάθεση συγκρουόμενων δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της διεκπεραίωσης των συναλλαγών ή κατά την παροχή υπηρεσιών σε διαφορετικά πρόσωπα ή η ανάθεση εποπτικών αρμοδιοτήτων και αρμοδιοτήτων αναφοράς επί συγκρουόμενων δραστηριοτήτων σε διαφορετικά πρόσωπα·
 - β. επιβολή ορίων στην ενημέρωση, π.χ. μέσω του φυσικού διαχωρισμού ορισμένων επιχειρηματικών τομέων ή μονάδων.

12 Πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων για το προσωπικό³⁰

100. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για τη χάραξη, την έγκριση και την επίβλεψη της εφαρμογής και της διατήρησης αποτελεσματικών πολιτικών που αποσκοπούν στον εντοπισμό, στην αξιολόγηση, στη διαχείριση και στον περιορισμό ή στην πρόληψη πραγματικών και δυνητικών συγκρούσεων μεταξύ των συμφερόντων του ιδρύματος και των ιδιωτικών συμφερόντων των μελών του προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των μελών του διοικητικού οργάνου, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν δυσμενώς την άσκηση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων τους. Το ίδρυμα με υποχρέωση ενοποίησης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα συμφέροντα στο πλαίσιο μιας πολιτικής σύγκρουσης συμφερόντων σε επίπεδο ομίλου, σε ενοποιημένη ή υποενοποιημένη βάση.
101. Η συγκεκριμένη πολιτική θα πρέπει να αποσκοπεί στον εντοπισμό συγκρούσεων συμφερόντων των μελών του προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των συμφερόντων των στενότερων συγγενικών τους προσώπων. Τα ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι συγκρούσεις συμφερόντων ενδέχεται να ανακύψουν όχι μόνο από τις υφιστάμενες αλλά και από προγενέστερες προσωπικές ή επαγγελματικές σχέσεις. Σε περίπτωση που ανακύψουν συγκρούσεις συμφερόντων, τα ιδρύματα θα πρέπει να προβαίνουν σε εκτίμηση της σοβαρότητάς τους, να αποφασίζουν τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τον περιορισμό τους και να θέτουν σε εφαρμογή τα εν λόγω μέτρα.
102. Όσον αφορά τις συγκρούσεις συμφερόντων που είναι πιθανό να προκύπτουν από προγενέστερες σχέσεις, τα ιδρύματα θα πρέπει να καθορίζουν κατάλληλο χρονοδιάγραμμα εντός του οποίου επιθυμούν το προσωπικό να αναφέρει τις εν λόγω συγκρούσεις

³⁰ Η παρούσα ενότητα θα πρέπει να ερμηνεύεται σε συνδυασμό με τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές της ESMA και της EAT σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ και την οδηγία 2014/65/ΕΕ.

συμφερόντων, με βάση το σκεπτικό ότι οι συγκρούσεις αυτές ενδέχεται να εξακολουθούν να επηρεάζουν τη συμπεριφορά του προσωπικού και τη συμμετοχή του στη λήψη αποφάσεων.

103. Η πολιτική θα πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον τις ακόλουθες καταστάσεις ή σχέσεις στο πλαίσιο των οποίων ενδέχεται να ανακύψουν συγκρούσεις συμφερόντων:

- α. οικονομικά συμφέροντα (π.χ. μετοχές, άλλα δικαιώματα ιδιοκτησίας και συμμετοχής, χρηματοοικονομικές συμμετοχές και άλλα οικονομικά συμφέροντα σε εμπορικούς πελάτες, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, δάνεια που έχει χορηγήσει το ίδρυμα σε εταιρεία η οποία ανήκει στην ιδιοκτησία μελών του προσωπικού, συμμετοχή σε φορέα ή ιδιοκτησία φορέα ή οντότητας με συγκρουόμενα συμφέροντα)·
- β. προσωπικές ή επαγγελματικές σχέσεις με τους κατόχους ειδικής συμμετοχής στο ίδρυμα·
- γ. προσωπικές ή επαγγελματικές σχέσεις με μέλη του προσωπικού του ιδρύματος ή με οντότητες που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης (π.χ. οικογενειακές σχέσεις)·
- δ. άλλη θέση απασχόλησης και προηγούμενη θέση απασχόλησης στο πρόσφατο παρελθόν (π.χ. σε βάθος πενταετίας)·
- ε. προσωπικές ή επαγγελματικές σχέσεις με συναφή εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη (π.χ. σύνδεση με σημαντικούς προμηθευτές, συμβούλους ή άλλους παρόχους υπηρεσιών)· και
- στ. πολιτική επιρροή ή πολιτικές σχέσεις.

104. Με την επιφύλαξη των ανωτέρω, τα ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι η ιδιότητα του μετόχου σε ένα ίδρυμα ή η τήρηση ιδιωτικών λογαριασμών ή δανείων σε ένα ίδρυμα ή η χρήση άλλων υπηρεσιών του ιδρύματος δεν θα πρέπει να συνεπάγεται τη διαμόρφωση μιας κατάστασης στην οποία θεωρείται ότι το συγκεκριμένο μέλος του προσωπικού εμπλέκεται σε σύγκρουση συμφερόντων, εάν παραμένει εντός κατάλληλου ελάχιστου ορίου.

105. Η πολιτική θα πρέπει να καθορίζει τις διαδικασίες αναφοράς και ενημέρωσης της αρμόδιας λειτουργίας σύμφωνα με την εν λόγω πολιτική. Το προσωπικό θα πρέπει να έχει καθήκον να γνωστοποιεί σε επίπεδο ιδρύματος οποιοδήποτε θέμα που μπορεί να καταλήξει ή έχει ήδη καταλήξει σε σύγκρουση συμφερόντων.

106. Στο πλαίσιο της πολιτικής θα πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ των συγκρούσεων συμφερόντων που εμμένουν και χρήζουν διαχείρισης σε μόνιμη βάση και των συγκρούσεων συμφερόντων που προκύπτουν αιφνιδίως σε σχέση με μεμονωμένο γεγονός (π.χ. μια συναλλαγή, την επιλογή παρόχου υπηρεσιών κ.λπ.) και η διαχείρισή τους είναι συνήθως

δυνατή με τη λήψη εφάπαξ μέτρου. Σε κάθε περίπτωση, το συμφέρον του ιδρύματος θα πρέπει να τίθεται στο επίκεντρο των αποφάσεων που λαμβάνονται.

107. Η πολιτική θα πρέπει να καθορίζει τις διαδικασίες, τα μέτρα, τα στοιχεία τεκμηρίωσης και τις ευθύνες για τον εντοπισμό και την πρόληψη συγκρούσεων συμφερόντων, για την αξιολόγηση της σοβαρότητάς τους και για τη λήψη μέτρων για τον περιορισμό τους. Στο πλαίσιο των εν λόγω διαδικασιών, στοιχείων, ευθυνών και μέτρων θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα εξής:

- α. η ανάθεση συγκρουόμενων δραστηριοτήτων ή συναλλαγών σε διαφορετικά πρόσωπα·
- β. η παρεμπόδιση μελών του προσωπικού που δραστηριοποιούνται και εκτός του ιδρύματος από την απόκτηση ανάρμοστης επιρροής εντός του ιδρύματος όσον αφορά τις εν λόγω άλλες δραστηριότητες·
- γ. η θέσπιση της ευθύνης των μελών του διοικητικού οργάνου να απέχουν από ψηφοφορία επί οποιουδήποτε θέματος σε σχέση με το οποίο ένα μέλος βρίσκεται ή μπορεί να βρίσκεται σε σύγκρουση συμφερόντων ή σε περιπτώσεις όπου ενδέχεται να διακυβεύεται με άλλον τρόπο η αντικειμενικότητα του μέλους ή η ικανότητά του να εκπληρώνει δεόντως τα καθήκοντά του προς το ίδρυμα·
- δ. η αποτροπή των μελών του διοικητικού οργάνου από την κατοχή θέσεων σε διοικητικά συμβούλια ανταγωνιστικών ιδρυμάτων, εκτός εάν πρόκειται για ιδρύματα τα οποία εμπίπτουν στο ίδιο θεσμικό σύστημα προστασίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 113 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, πιστωτικά ιδρύματα μόνιμα συνδεδεμένα με κεντρικό οργανισμό, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, ή ιδρύματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης.

108. Η πολιτική θα πρέπει να καλύπτει συγκεκριμένα τον κίνδυνο σύγκρουσης συμφερόντων σε επίπεδο διοικητικού οργάνου και να παρέχει επαρκή καθοδήγηση σχετικά με τον εντοπισμό και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων οι οποίες ενδέχεται να εμποδίζουν την ικανότητα των μελών του διοικητικού οργάνου να λαμβάνουν αντικειμενικές και αμερόληπτες αποφάσεις που αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων του ιδρύματος. Τα ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι οι συγκρούσεις συμφερόντων μπορούν να επηρεάσουν την ανεξάρτητη κρίση των μελών του διοικητικού οργάνου³¹.

109. Κατά τον περιορισμό των εντοπισμένων συγκρούσεων συμφερόντων των μελών του διοικητικού οργάνου, τα ιδρύματα θα πρέπει να τεκμηριώνουν τα μέτρα που έχουν ληφθεί, συμπεριλαμβανομένου του σκεπτικού σχετικά με την αποτελεσματικότητά τους για τη διασφάλιση λήψης αντικειμενικών αποφάσεων.

³¹ Βλ. επίσης τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές της ESMA και της EAT σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ και την οδηγία 2014/65/ΕΕ.

110. Οι πραγματικές ή δυνητικές συγκρούσεις συμφερόντων που έχουν γνωστοποιηθεί στην αρμόδια λειτουργία του ιδρύματος θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο κατάλληλης αξιολόγησης και διαχείρισης. Σε περίπτωση εντοπισμού σύγκρουσης συμφερόντων σε σχέση με μέλος του προσωπικού, το ίδρυμα θα πρέπει να τεκμηριώνει την απόφαση που λαμβάνεται, ιδίως εάν η σύγκρουση συμφερόντων και οι συναφείς κίνδυνοι έχουν γίνει αποδεκτοί, και εάν ναι, τον τρόπο με τον οποίο η εν λόγω σύγκρουση συμφερόντων έχει περιοριστεί ή αντιμετωπιστεί σε ικανοποιητικό βαθμό.
111. Όλες οι πραγματικές και δυνητικές συγκρούσεις συμφερόντων σε επίπεδο διοικητικού οργάνου, σε ατομική και συλλογική βάση, θα πρέπει να τεκμηριώνονται επαρκώς, να κοινοποιούνται στο διοικητικό όργανο και να αποτελούν αντικείμενο συζήτησης, λήψης απόφασης και δέουσας διαχείρισης από το διοικητικό όργανο.

12.1 Πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο δανείων και άλλων συναλλαγών με μέλη του διοικητικού οργάνου και τα συνδεδεμένα μέρη τους

112. Στο πλαίσιο των πολιτικών σύγκρουσης συμφερόντων τους για το προσωπικό (Ενότητα 12) και της διαχείρισης των συγκρούσεων συμφερόντων των μελών του διοικητικού οργάνου, όπως ορίζεται στην παράγραφο 117, το διοικητικό όργανο θα πρέπει να καθορίσει ένα πλαίσιο για τον εντοπισμό και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων στο πλαίσιο χορήγησης δανείων και σύναψης άλλων συναλλαγών (π.χ. πρακτόρευση, χρηματοδοτική μίσθωση, αγοραπωλησία ακινήτων κ.λπ.) με μέλη του διοικητικού οργάνου και τα συνδεδεμένα μέρη τους.
13. Με την επιφύλαξη της μεταφοράς της οδηγίας 2013/36/ΕΕ³² στην εθνική νομοθεσία, τα ιδρύματα μπορούν να εξετάσουν πρόσθετες κατηγορίες συνδεδεμένων μερών στα οποία εφαρμόζουν, εν όλω ή εν μέρει, το πλαίσιο σύγκρουσης συμφερόντων τους σχετικά με τα δάνεια και λοιπές συναλλαγές.
113. Το πλαίσιο σύγκρουσης συμφερόντων θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις σχετικά με τη χορήγηση δανείων και τη σύναψη λοιπών συναλλαγών με μέλη του διοικητικού οργάνου και τα συνδεδεμένα μέρη τους λαμβάνονται αντικειμενικά, χωρίς αδικαιολόγητη επιρροή από συγκρούσεις συμφερόντων και ως γενική αρχή πραγματοποιούνται σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού.
114. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να καθορίζει τις ισχύουσες διαδικασίες λήψης αποφάσεων για τη χορήγηση δανείων και την πραγματοποίηση λοιπών συναλλαγών με μέλη του διοικητικού οργάνου και τα συνδεδεμένα μέρη τους. Το εν λόγω πλαίσιο μπορεί να προβλέπει διαφοροποίηση μεταξύ των τυπικών επιχειρηματικών συναλλαγών³³ που

³² Ανατρέξτε επίσης στη βασική αρχή 20 της Βασιλείας.

³³ Οι επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνουν δάνεια και λοιπές συναλλαγές (π.χ. χρηματοδοτική μίσθωση, πρακτόρευση, υπηρεσίες στο πλαίσιο αρχικών δημόσιων προσφορών, συγχωνεύσεις και εξαγορές, πώληση και αγορά ακινήτων).

πραγματοποιούνται κατά τη συνήθη ροή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και συνάπτονται με τους συνήθεις όρους της αγοράς, και των δανείων και των συναλλαγών προσωπικού, που συνάπτονται υπό όρους διαθέσιμους σε όλο το προσωπικό. Επιπλέον, το πλαίσιο σύγκρουσης συμφερόντων και η διαδικασία λήψης αποφάσεων ενδέχεται να διαφοροποιηθούν μεταξύ σημαντικών και μη σημαντικών δανείων και λοιπών συναλλαγών, διαφορετικών τύπων δανείων και λοιπών συναλλαγών και του επιπέδου των πραγματικών ή πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων που ενδέχεται να δημιουργήσουν.

115. Ως μέρος του πλαισίου σύγκρουσης συμφερόντων, το διοικητικό όργανο θα πρέπει να καθορίζει τα κατάλληλα όρια (π.χ. ανά τύπο προϊόντος ή ανάλογα με τους όρους), άνω των οποίων το δάνειο ή οποιαδήποτε συναλλαγή με μέλος του διοικητικού φορέα ή τα συνδεδεμένα μέρη του απαιτούν πάντα έγκριση από το διοικητικό όργανο. Οι αποφάσεις σχετικά με σημαντικά δάνεια ή άλλες σημαντικές συναλλαγές με μέλη του διοικητικού οργάνου που δεν συνάπτονται υπό κανονικούς όρους αγοράς, αλλά υπό όρους διαθέσιμους σε όλο το προσωπικό, πρέπει πάντα να λαμβάνονται από το διοικητικό όργανο.
116. Το μέλος του διοικητικού οργάνου που επωφελείται από το εν λόγω σημαντικό δάνειο ή άλλη σημαντική συναλλαγή ή το μέλος που συνδέεται με τον αντισυμβαλλόμενο, δεν πρέπει να συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
117. Όταν λαμβάνονται αποφάσεις για δάνειο ή λοιπές συναλλαγές με μέλος του διοικητικού οργάνου ή τα συνδεδεμένα μέρη τους, πριν από τη λήψη της απόφασης, τα ιδρύματα θα πρέπει να εκτιμήσουν τον κίνδυνο στον οποίο ενδέχεται να εκτεθεί το ίδρυμα λόγω της συναλλαγής.
118. Όταν τα δάνεια ρυθμίζονται ως πιστώσεις (π.χ. υπερεναλήψεις), η αρχική απόφαση και οι τροποποιήσεις τους πρέπει να τεκμηριώνονται. Η χρήση των εν λόγω συμφωνημένων πιστωτικών διευκολύνσεων εντός των συμφωνημένων ορίων δεν θα πρέπει να θεωρείται ως νέα απόφαση για δάνειο σε μέλος του διοικητικού οργάνου ή στο συνδεδεμένο μέρος του. Όταν η τροποποίηση μιας πίστωσης είναι σημαντική σύμφωνα με την πολιτική του ιδρύματος, θα πρέπει να υπάρξει νέα αξιολόγηση και συνεπώς νέα απόφαση.
119. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις πολιτικές σύγκρουσης συμφερόντων, τα ιδρύματα θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλες οι σχετικές διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου εφαρμόζονται πλήρως στα δάνεια και στις λοιπές συναλλαγές με μέλη του διοικητικού οργάνου ή τα συνδεδεμένα μέρη τους και ότι υπάρχει κατάλληλο πλαίσιο επίβλεψης στο επίπεδο του διοικητικού οργάνου με εποπτική αρμοδιότητα.

12.2 Τεκμηρίωση των δανείων σε μέλη του διοικητικού οργάνου και στα συνδεδεμένα μέρη τους και πρόσθετες πληροφορίες

120. Για τους σκοπούς του άρθρου 88 παράγραφος 1 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, τα ιδρύματα θα πρέπει να τεκμηριώνουν τα δεδομένα σχετικά με τα δάνεια³⁴ σε μέλη του διοικητικού οργάνου και στα συνδεδεμένα μέρη τους, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον:

- α. του ονόματος του οφειλέτη και της ιδιότητάς του (δηλ. μέλος του διοικητικού οργάνου ή συνδεδεμένο μέρος) και πληροφοριών σχετικά με τα δάνεια προς το συνδεδεμένο μέρος, το μέλος του διοικητικού οργάνου με το οποίο είναι συνδεδεμένο το μέρος και τον χαρακτήρα της σχέσης με το συνδεδεμένο μέρος·
- β. του είδους/της φύσης του δανείου και του ποσού·
- γ. των όρων και προϋποθέσεων που ισχύουν για το δάνειο·
- δ. της ημερομηνίας έγκρισης του δανείου·
- ε. του ονόματος του ατόμου ή του οργάνου και της σύνθεσής του που λαμβάνει την απόφαση έγκρισης του δανείου και των ισχυόντων όρων·
- στ. του γεγονότος (ναι/όχι) σχετικά με το εάν το δάνειο έχει χορηγηθεί υπό συνθήκες αγοράς, και
- ζ. του γεγονότος (ναι/όχι) σχετικά με το εάν το δάνειο έχει χορηγηθεί υπό όρους διαθέσιμους σε όλο το προσωπικό.

121. Τα ιδρύματα θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η τεκμηρίωση όλων των δανείων προς τα μέλη του διοικητικού οργάνου και τα συνδεδεμένα μέρη τους είναι πλήρης και επικαιροποιημένη και ότι το ίδρυμα είναι σε θέση να θέσει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών την πλήρη τεκμηρίωση σε κατάλληλη μορφή, κατόπιν αιτήματος, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

122. Για δάνειο άνω του ποσού των 200 000 EUR σε μέλος του διοικητικού οργάνου ή στα συνδεδεμένα μέρη τους, τα ιδρύματα θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν στην αρμόδια αρχή, κατόπιν αιτήματος, τις ακόλουθες πρόσθετες πληροφορίες:

- α. το ποσοστό του δανείου και το ποσοστό του συνόλου όλων των εκκρεμών δανείων προς τον ίδιο οφειλέτη σε σύγκριση με:
 - i. το άθροισμα του κεφαλαίου της κατηγορίας 1 και του κεφαλαίου της κατηγορίας 2 και
 - ii. το κεφάλαιο κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 του ιδρύματος·

³⁴ Βλ. επίσης τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με την προέλευση του δανείου, οι οποίες διατίθενται στη διεύθυνση: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/credit-risk/guidelines-on-loan-origination-and-monitoring>

- β. το εάν το δάνειο αποτελεί μέρος μεγάλου χρηματοδοτικού ανοίγματος³⁵, και
- γ. το σχετικό βάρος του συνολικού ποσού όλων των εκκρεμών δανείων προς τον ίδιο οφειλέτη, υπολογιζόμενο ως ποσοστό διαιρώντας το συνολικό οφειλόμενο ποσό με το συνολικό ποσό όλων των εκκρεμών δανείων στα μέλη του διοικητικού οργάνου και στα συνδεδεμένα μέρη τους.

13 Διαδικασίες εσωτερικής προειδοποίησης

14. Τα ιδρύματα πρέπει να θεσπίζουν και να διατηρούν κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες εσωτερικής προειδοποίησης για την αναφορά δυνητικών ή πραγματικών παραβάσεων των κανονιστικών ή των εσωτερικών απαιτήσεων από το προσωπικό, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά και όχι περιοριστικά των απαιτήσεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και των εθνικών διατάξεων για τη μεταφορά της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, ή των ρυθμίσεων εσωτερικής διακυβέρνησης μέσω ειδικού προς τον σκοπό αυτό, ανεξάρτητου και αυτόνομου διαύλου. Τα μέλη του προσωπικού που αναφέρουν παραβάσεις δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να προσκομίζουν σχετικά αποδεικτικά στοιχεία· ωστόσο, θα πρέπει να διαθέτουν επαρκές επίπεδο βεβαιότητας το οποίο αιτιολογεί επαρκώς την έναρξη σχετικής έρευνας. Τα ιδρύματα θα πρέπει επίσης να εφαρμόζουν κατάλληλες διαδικασίες και διεργασίες που διασφαλίζουν ότι συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους βάσει της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης.
123. Για να αποφεύγονται οι συγκρούσεις συμφερόντων, θα πρέπει να παρέχεται στο προσωπικό η δυνατότητα αναφοράς παραβάσεων με παράκαμψη των τακτικών διαύλων αναφοράς (π.χ. μέσω της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης, της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης ή μιας ανεξάρτητης διαδικασίας καταγγελίας παραβάσεων εντός του ιδρύματος). Οι διαδικασίες προειδοποίησης θα πρέπει να διασφαλίζουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τόσο του προσώπου που καταγγέλλει την παράβαση όσο και του φυσικού προσώπου που φέρεται ότι διέπραξε την παράβαση, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679³⁶ (ΓΠΚΔ).
124. Οι διαδικασίες προειδοποίησης θα πρέπει να είναι διαθέσιμες στο σύνολο του προσωπικού του ιδρύματος.
125. Οι πληροφορίες που παρέχονται από το προσωπικό μέσω των διαδικασιών προειδοποίησης θα πρέπει να διαβιβάζονται, εφόσον συντρέχει λόγος, στο διοικητικό όργανο και σε άλλα αρμόδια τμήματα που προσδιορίζονται στο πλαίσιο της πολιτικής εσωτερικής προειδοποίησης. Κατόπιν αιτήματος του μέλους του προσωπικού που καταγγέλλει κάποια παράβαση, οι πληροφορίες θα πρέπει να διαβιβάζονται στο διοικητικό όργανο και σε άλλα

³⁵ Βλ. επίσης μέρος IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και ιδίως το άρθρο 392.

³⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).

αρμόδια τμήματα με ανώνυμο τρόπο. Τα ιδρύματα δύνανται επίσης να προβλέπουν διαδικασία καταγγελίας παραβάσεων η οποία παρέχει τη δυνατότητα υποβολής πληροφοριών με ανώνυμο τρόπο.

126. Τα ιδρύματα θα πρέπει να μεριμνούν για την κατάλληλη προστασία του προσώπου που καταγγέλλει την παράβαση από τυχόν αρνητικές επιπτώσεις, π.χ. αντίποινα, διακρίσεις ή άλλες μορφές άδικης μεταχείρισης. Το ίδρυμα θα πρέπει να διασφαλίζει ότι κανένα πρόσωπο το οποίο υπόκειται στον έλεγχο του ιδρύματος δεν εμπλέκεται στη θυματοποίηση προσώπου που έχει καταγγείλει μια παράβαση, ενώ θα πρέπει επίσης να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα κατά των υπευθύνων της εν λόγω θυματοποίησης.
127. Τα ιδρύματα θα πρέπει επίσης να προστατεύουν τα καταγγελλόμενα πρόσωπα από πιθανές αρνητικές επιπτώσεις, σε περίπτωση που από την έρευνα δεν προκύπτουν στοιχεία τα οποία να αιτιολογούν τη λήψη μέτρων κατά των εν λόγω προσώπων. Σε περίπτωση λήψης μέτρων, το ίδρυμα θα πρέπει να μεριμνά για την προστασία του εμπλεκόμενου προσώπου από ακούσιες αρνητικές συνέπειες οι οποίες βαίνουν πέραν του στόχου του μέτρου που έχει ληφθεί.
128. Ειδικότερα, οι διαδικασίες εσωτερικής προειδοποίησης θα πρέπει:
- α. να είναι καταγεγραμμένες (π.χ. εγχειρίδια προσωπικού)·
 - β. να προβλέπουν σαφείς κανόνες, οι οποίοι διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τις καταγγελίες, τα καταγγελλόμενα πρόσωπα και την παράβαση αντιμετωπίζονται ως εμπιστευτικές πληροφορίες, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, εκτός εάν η αποκάλυψη της ταυτότητάς τους απαιτείται δυνάμει του εθνικού δικαίου στο πλαίσιο περαιτέρω ερευνών ή επακόλουθων δικαστικών διαδικασιών·
 - γ. να προστατεύουν τα μέλη του προσωπικού που διατυπώνουν προβληματισμούς από τυχόν θυματοποίησή τους, οφειλόμενη στο γεγονός ότι γνωστοποίησαν παραβάσεις οι οποίες πρέπει να δηλώνονται·
 - δ. να εξασφαλίζουν ότι οι δυνητικές ή πραγματικές παραβάσεις που αναφέρονται αξιολογούνται και παραπέμπονται σε ανώτερα τμήματα της ιεραρχικής κλίμακας, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, και στην αντίστοιχη αρμόδια αρχή ή υπηρεσία επιβολής του νόμου·
 - ε. να διασφαλίζουν, όπου είναι εφικτό, ότι παρέχεται επιβεβαίωση παραλαβής των πληροφοριών στα μέλη του προσωπικού που έχουν αναφέρει δυνητικές ή πραγματικές παραβάσεις·
 - στ. να εξασφαλίζουν την παρακολούθηση του αποτελέσματος μιας έρευνας σχετικά με καταγγελλόμενη παράβαση· και
 - ζ. να διασφαλίζουν την ενδεδειγμένη τήρηση αρχείων.

14 Καταγγελίες παραβάσεων στις αρμόδιες αρχές

129. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να θεσπίζουν αποτελεσματικούς και αξιόπιστους μηχανισμούς ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στα μέλη του προσωπικού των ιδρυμάτων να καταγγέλλουν στις αρμόδιες αρχές συναφείς δυνητικές ή πραγματικές παραβάσεις κανονιστικών απαιτήσεων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των απαιτήσεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και των εθνικών διατάξεων για τη μεταφορά της οδηγίας 2013/36/ΕΕ. Οι εν λόγω μηχανισμοί θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

- α. ειδικές διαδικασίες για τη λήψη και την παρακολούθηση καταγγελιών για παραβάσεις, π.χ. ειδικός τομέας, μονάδα ή λειτουργία καταγγελίας παραβάσεων·
- β. κατάλληλη προστασία, όπως αναφέρεται στην Ενότητα 13·
- γ. προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τόσο του φυσικού προσώπου που καταγγέλλει την παράβαση όσο και του φυσικού προσώπου που φέρεται ότι διέπραξε την παράβαση, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (ΓΠΚΔ) και
- δ. σαφείς διαδικασίες, όπως καθορίζονται στην Ενότητα 13.

130. Με την επιφύλαξη της δυνατότητας καταγγελίας παραβάσεων μέσω των μηχανισμών των αρμόδιων αρχών, οι αρμόδιες αρχές δύνανται να ενθαρρύνουν τα μέλη του προσωπικού να δοκιμάζουν και να επιδιώκουν πρώτα τη χρήση των διαδικασιών εσωτερικής προειδοποίησης των ιδρυμάτων τους.

Τίτλος V – Πλαίσιο και μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου

15 Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου

131. Τα ιδρύματα θα πρέπει να αναπτύσσουν και να διατηρούν μια νοοτροπία η οποία ενθαρρύνει την υιοθέτηση θετικής στάσης απέναντι στον έλεγχο των κινδύνων και στην κανονιστική συμμόρφωση εντός του ιδρύματος, καθώς και ένα άρτιο και ολοκληρωμένο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου. Σε αυτό το πλαίσιο, οι επιχειρηματικοί τομείς των ιδρυμάτων θα πρέπει να έχουν την ευθύνη για τη διαχείριση των κινδύνων που συνεπάγεται η άσκηση των δραστηριοτήτων τους και να διαθέτουν συστήματα ελέγχου τα οποία αποσκοπούν στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις εσωτερικές και τις εξωτερικές απαιτήσεις. Εντός του εν λόγω πλαισίου, τα ιδρύματα θα πρέπει να διαθέτουν λειτουργίες του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης με κατάλληλες και επαρκείς εξουσίες, κύρος και πρόσβαση στο διοικητικό όργανο, ώστε να φέρουν σε πέρας την αποστολή τους, καθώς και ένα πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων.

132. Το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου των ιδρυμάτων θα πρέπει να προσαρμόζεται σε ατομική βάση στις ιδιαιτερότητες της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, της πολυπλοκότητάς του και των συναφών κινδύνων, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου του ομίλου. Τα ιδρύματα θα

πρέπει να οργανώνουν την ανταλλαγή των απαιτούμενων πληροφοριών κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται ότι κάθε διοικητικό όργανο, επιχειρηματικός τομέας και εσωτερική μονάδα, συμπεριλαμβανομένης κάθε επιμέρους λειτουργίας του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης, είναι σε θέση να εκτελεί τα αντίστοιχα καθήκοντα. Αυτό σημαίνει, για παράδειγμα, ότι είναι απαραίτητη η ανταλλαγή επαρκών πληροφοριών μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων και της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης, καθώς και της λειτουργίας συμμόρφωσης σε θέματα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπου πρόκειται για ξεχωριστή λειτουργία ελέγχου, σε επίπεδο ομίλου, καθώς και μεταξύ των επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης σε επίπεδο ομίλου και του διοικητικού οργάνου του ιδρύματος.

133. Τα ιδρύματα θα πρέπει να εφαρμόζουν κατάλληλες διαδικασίες και διεργασίες που διασφαλίζουν ότι συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Τα ιδρύματα θα πρέπει να αξιολογούν την έκθεσή τους στον κίνδυνο ότι ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και να λαμβάνουν μέτρα για τη μείωση των εν λόγω κινδύνων, καθώς και των κινδύνων λειτουργίας και φήμης που συνδέονται με αυτούς. Τα ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό τους γνωρίζει τους εν λόγω κινδύνους σχετικά με την ΝΕΠΔ/ΧΤ και τον αντίκτυπο που έχει η ΝΕΠΔ/ΧΤ στο ίδρυμα και στην ακεραιότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.
134. Το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να καλύπτει ολόκληρη την οργάνωση, συμπεριλαμβανομένων των ευθυνών και των καθηκόντων του διοικητικού οργάνου, καθώς και των δραστηριοτήτων όλων των επιχειρηματικών τομέων και των εσωτερικών μονάδων, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης, των δραστηριοτήτων που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης και των διαύλων διανομής.
135. Το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος θα πρέπει να διασφαλίζει:
- α. αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία·
 - β. συνετή άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας·
 - γ. επαρκή εντοπισμό, μέτρηση και μείωση των κινδύνων·
 - δ. αξιοπιστία της υποβαλλόμενης χρηματοοικονομικής και μη χρηματοοικονομικής αναφοράς, εσωτερικής και εξωτερικής·
 - ε. ορθές διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες· και

στ. συμμόρφωση με νόμους, κανονισμούς, εποπτικές απαιτήσεις και εσωτερικές πολιτικές, διαδικασίες, κανόνες και αποφάσεις του ιδρύματος.

16 Εφαρμογή πλαισίου εσωτερικού ελέγχου

136. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για τη θέσπιση και την παρακολούθηση της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας του πλαισίου, των διαδικασιών και των μηχανισμών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης, καθώς και για την επίβλεψη όλων των επιχειρηματικών τομέων και των εσωτερικών μονάδων, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (όπως η διαχείριση κινδύνων, η κανονιστική συμμόρφωση, η συμμόρφωση σε θέματα καταπολέμησης της ΝΕΠΔ/ΧΤ, όπου πρόκειται για ξεχωριστή λειτουργία, και εσωτερικής επιθεώρησης). Τα ιδρύματα θα πρέπει να θεσπίζουν, να διατηρούν και να επικαιροποιούν ανά τακτά χρονικά διαστήματα κατάλληλες και γραπτώς τεκμηριωμένες πολιτικές, μηχανισμούς και διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου, που θα πρέπει να εγκρίνονται από το διοικητικό όργανο.
137. Ένα ίδρυμα θα πρέπει να διαθέτει σαφή, διαφανή και τεκμηριωμένη διαδικασία λήψης αποφάσεων, καθώς και σαφή κατανομή των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών στο πλαίσιο του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρηματικών τομέων του, των εσωτερικών μονάδων και των τμημάτων του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης του.
138. Τα ιδρύματα θα πρέπει να μεριμνούν για την κοινοποίηση των εν λόγω πολιτικών, μηχανισμών και διαδικασιών στο σύνολο του προσωπικού και κάθε φορά που επέρχονται σημαντικές αλλαγές.
139. Κατά την εφαρμογή του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, τα ιδρύματα θα πρέπει να προβλέπουν τον κατάλληλο διαχωρισμό των καθηκόντων –π.χ. ανάθεση συγκρουόμενων δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της διεκπεραίωσης των συναλλαγών ή κατά την παροχή υπηρεσιών σε διαφορετικά πρόσωπα ή ανάθεση εποπτικών αρμοδιοτήτων και αρμοδιοτήτων αναφοράς σχετικά με συγκρουόμενες δραστηριότητες σε διαφορετικά πρόσωπα– και την επιβολή φραγμών στην πληροφόρηση, π.χ. μέσω του φυσικού διαχωρισμού ορισμένων τμημάτων.
140. Οι λειτουργίες του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να επαληθεύουν την ορθή εφαρμογή των πολιτικών, των μηχανισμών και των διαδικασιών που καθορίζονται στο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου στους αντίστοιχους τομείς αρμοδιοτήτων τους.
141. Οι λειτουργίες του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να υποβάλλουν τακτικά στο διοικητικό όργανο γραπτές αναφορές για ανεπάρκειες οι οποίες έχουν εντοπιστεί και έχουν θεωρηθεί σημαντικές. Οι εν λόγω εκθέσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν, για κάθε νέα διαπιστωθείσα σημαντική έλλειψη, τους σχετικούς κινδύνους, μια εκτίμηση επιπτώσεων, συστάσεις και τα διορθωτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να παρακολουθεί με έγκαιρο και αποτελεσματικό τρόπο τα ευρήματα των λειτουργιών

εσωτερικής επιθεώρησης και να απαιτεί τη λήψη των κατάλληλων διορθωτικών μέτρων. Θα πρέπει να εφαρμόζεται επίσημη διαδικασία παρακολούθησης των πορισμάτων και των διορθωτικών μέτρων που λαμβάνονται.

17 Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

142. Ως μέρος του συνολικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου, τα ιδρύματα θα πρέπει να διαθέτουν ένα ολιστικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων σε επίπεδο ιδρύματος, το οποίο εκτείνεται σε όλους τους επιχειρηματικούς του τομείς και τις εσωτερικές του μονάδες, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης, αναγνωρίζοντας πλήρως την οικονομική υπόσταση που συνεπάγονται όλα τα ανοίγματα κινδύνου που αναλαμβάνει. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να ενισχύει τη δυνατότητα του ιδρύματος να λαμβάνει πλήρως τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την ανάληψη κινδύνων. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να περιλαμβάνει τους κινδύνους εντός και εκτός ισολογισμού, καθώς και τους υφιστάμενους και τους μελλοντικούς κινδύνους στους οποίους ενδέχεται να εκτίθεται το ίδρυμα. Οι κίνδυνοι θα πρέπει να αξιολογούνται από «κάτω προς τα πάνω» και από «πάνω προς τα κάτω», εντός και εκτός των επιχειρηματικών τομέων, με τη χρήση συνεπούς ορολογίας και συμβατών μεθοδολογιών σε ολόκληρο το ίδρυμα και σε ενοποιημένο ή υποενοποιημένο επίπεδο. Όλοι οι σχετικοί κίνδυνοι θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, λαμβανομένων δεόντως υπόψη τόσο των χρηματοοικονομικών όσο και των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος αγοράς, ο κίνδυνος ρευστότητας, ο κίνδυνος συγκέντρωσης, οι λειτουργικοί κίνδυνοι, ο κίνδυνος ΤΠ, ο κίνδυνος φήμης, ο νομικός κίνδυνος, ο κίνδυνος συμπεριφοράς, ο κίνδυνος συμμόρφωσης σε θέματα καταπολέμησης της ΝΕΠΔ/ΧΤ και άλλων οικονομικών εγκλημάτων, κίνδυνος ΠΚΔ και οι στρατηγικοί κίνδυνοι.
143. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος θα πρέπει να περιλαμβάνει πολιτικές, διαδικασίες, όρια κινδύνων και συστήματα ελέγχου των κινδύνων τα οποία διασφαλίζουν επαρκή, έγκαιρο και συνεχή εντοπισμό, μέτρηση ή αξιολόγηση, παρακολούθηση, μείωση και αναφορά των κινδύνων, σε επίπεδο επιχειρηματικού τομέα, σε επίπεδο ιδρύματος και σε ενοποιημένο ή υποενοποιημένο επίπεδο.
144. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος θα πρέπει να παρέχει ειδική καθοδήγηση σχετικά με την υλοποίηση των στρατηγικών του. Κατά περίπτωση, η καθοδήγηση αυτή θα πρέπει να θεσπίζει και να διατηρεί συγκεκριμένα εσωτερικά όρια τα οποία είναι σύμφωνα με την διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος και ανάλογα προς την υγιή λειτουργία, τη χρηματοοικονομική ευρωστία, την κεφαλαιακή βάση και τους στρατηγικούς στόχους του. Το προφίλ κινδύνου του ιδρύματος θα πρέπει να διατηρείται εντός αυτών των καθορισμένων ορίων. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι, σε περίπτωση υπερβάσεων των ορίων κινδύνων, τίθεται σε εφαρμογή καθορισμένη διαδικασία για την παραπομπή τους σε ανώτερα τμήματα της ιεραρχικής κλίμακας και την αντιμετώπισή τους μέσω κατάλληλης διαδικασίας παρακολούθησης.

145. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να υπόκειται σε ανεξάρτητη εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση, η οποία διενεργείται π.χ. από τη λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης, και να επαναξιολογείται τακτικά σε σχέση με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος, λαμβανομένης υπόψη της πληροφόρησης που προέρχεται από τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων και, εφόσον έχει συσταθεί, από την επιτροπή διαχείρισης κινδύνων. Οι παράγοντες που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη περιλαμβάνουν εσωτερικές και εξωτερικές εξελίξεις, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών στον ισολογισμό και στα έσοδα, την αύξηση της πολυπλοκότητας των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, του προφίλ κινδύνου ή της λειτουργικής δομής του ιδρύματος, τη γεωγραφική επέκταση, τυχόν συγχωνεύσεις και εξαγορές, καθώς και την εισαγωγή νέων προϊόντων ή επιχειρηματικών τομέων.
146. Κατά τον εντοπισμό και τη μέτρηση ή την αξιολόγηση των κινδύνων, το ίδρυμα θα πρέπει να αναπτύσσει κατάλληλες μεθοδολογίες, περιλαμβανομένων τόσο εργαλείων ανίχνευσης δυνητικών μελλοντικών κινδύνων (forward-looking) όσο και εργαλείων ανάλυσης ιστορικού προφίλ κινδύνου (backward-looking). Οι μεθοδολογίες αυτές θα πρέπει να επιτρέπουν τον αθροιστικό υπολογισμό των ανοιγμάτων κινδύνου σε όλους τους επιχειρηματικούς τομείς και τη διευκόλυνση του εντοπισμού συγκεντρώσεων κινδύνου. Τα εργαλεία θα πρέπει να περιλαμβάνουν την αξιολόγηση του πραγματικού προφίλ κινδύνου έναντι της διάθεσης ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος, καθώς και τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των δυνητικών ανοιγμάτων κινδύνου και των ανοιγμάτων κινδύνου σε σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων υπό ευρύ φάσμα υποθετικών αντίξων συνθηκών έναντι της ικανότητας ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος. Τα εργαλεία θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με οποιαδήποτε προσαρμογή του προφίλ κινδύνου που ενδέχεται να είναι αναγκαία. Τα ιδρύματα θα πρέπει να βασίζονται σε δεόντως συντηρητικές παραδοχές κατά την ανάπτυξη των σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.
147. Τα ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι τα αποτελέσματα των μεθοδολογιών ποσοτικής αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένης της προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τους περιορισμούς και τις παραδοχές των χρησιμοποιούμενων υποδειγμάτων (συμπεριλαμβανομένης της σοβαρότητας και της διάρκειας της δοκιμασίας, καθώς και των υποκείμενων κινδύνων). Για παράδειγμα, οι προβλέψεις ιδιαίτερα υψηλών αποδόσεων στο οικονομικό κεφάλαιο ενδέχεται να οφείλονται σε αστοχία του υποδείγματος (π.χ. στο γεγονός ότι δεν λαμβάνει υπόψη ορισμένους συναφείς κινδύνους) και όχι στην ανώτερη στρατηγική ή στην άριστη υλοποίηση μιας στρατηγικής εκ μέρους του ιδρύματος. Κατά συνέπεια, ο καθορισμός του επιπέδου των κινδύνων που αναλαμβάνονται δεν θα πρέπει να βασίζεται μόνο σε ποσοτικές πληροφορίες ή σε στοιχεία που προκύπτουν από τη χρήση υποδειγμάτων, αλλά θα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης μια ποιοτική προσέγγιση (συμπεριλαμβανομένης της γνωμοδότησης εμπειρογνομώνων και της κριτικής ανάλυσης). Οι σχετικές μακροοικονομικές τάσεις και τα δεδομένα του περιβάλλοντος θα πρέπει να εξετάζονται ρητά για να αναγνωρίζεται η πιθανή επίδρασή τους στα ανοίγματα και στα χαρτοφυλάκια.

148. Η τελική ευθύνη για την αξιολόγηση των κινδύνων επαφίεται αποκλειστικά και μόνο στο ίδρυμα, το οποίο, κατά συνέπεια, θα πρέπει να αξιολογεί τους κινδύνους με κριτική σκέψη και δεν θα πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά σε εξωτερικές αξιολογήσεις. Για παράδειγμα, το ίδρυμα θα πρέπει να ελέγχει και να εγκρίνει ένα μοντέλο κινδύνων που προσφέρεται στην αγορά και να το προσαρμόζει στις ιδιαίτερες συνθήκες του, προκειμένου να διασφαλίζει την ακριβή και ολοκληρωμένη αποτύπωση και ανάλυση των κινδύνων από το μοντέλο.
149. Τα ιδρύματα θα πρέπει να έχουν πλήρη επίγνωση των περιορισμών των υποδειγμάτων και των συστημάτων μέτρησης και να χρησιμοποιούν εργαλεία τόσο για την ποσοτική όσο και για την ποιοτική αξιολόγηση των κινδύνων (συμπεριλαμβανομένης της γνωμοδότησης εμπειρογνομώνων και της κριτικής ανάλυσης).
150. Πέραν των αξιολογήσεων που διενεργούν τα ίδια, τα ιδρύματα μπορούν επιπλέον να χρησιμοποιούν και εξωτερικές αξιολογήσεις κινδύνου (μεταξύ των οποίων και εξωτερικές αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας ή εξωτερικά υποδείγματα κινδύνου). Τα ιδρύματα θα πρέπει να έχουν πλήρη επίγνωση του ακριβούς πεδίου εφαρμογής των εν λόγω αξιολογήσεων καθώς και των περιορισμών τους.
151. Θα πρέπει να θεσπίζονται τακτικοί και διαφανείς μηχανισμοί αναφοράς ούτως ώστε το διοικητικό όργανο, η επιτροπή διαχείρισης κινδύνων του, εφόσον έχει συσταθεί, και όλες οι σχετικές μονάδες του ιδρύματος να λαμβάνουν αναφορές κατά τρόπο έγκαιρο, ακριβή, περιεκτικό, κατανοητό και εποικοδομητικό και να είναι σε θέση να ανταλλάσσουν συναφείς πληροφορίες σχετικά με τον εντοπισμό, τη μέτρηση ή την αξιολόγηση, την παρακολούθηση και τη διαχείριση των κινδύνων. Το πλαίσιο για την υποβολή αναφορών θα πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένο και τεκμηριωμένο.
152. Η αποτελεσματική κοινοποίηση πληροφοριών και ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους και τη στρατηγική κινδύνου αποτελεί πτυχή ζωτικής σημασίας για το σύνολο της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών επανεξέτασης και λήψης αποφάσεων, και συμβάλλει στην αποτροπή αποφάσεων που συνεπάγονται ενδεχομένως αύξηση των κινδύνων. Η αποτελεσματική οργάνωση της διαδικασίας υποβολής αναφορών σχετικά με τους κινδύνους προϋποθέτει ορθή εσωτερική αξιολόγηση και κοινοποίηση της στρατηγικής κινδύνου και των συναφών δεδομένων κινδύνου (π.χ. ανοίγματα και σημαντικοί δείκτες κινδύνων), τόσο οριζοντίως όσο και καθ' όλο το μήκος της ιεραρχικής κλίμακας του ιδρύματος.

18 Νέα προϊόντα και σημαντικές αλλαγές³⁷

153. Το ίδρυμα θα πρέπει να διαθέτει επαρκώς τεκμηριωμένη πολιτική έγκρισης νέων προϊόντων, η οποία εγκρίνεται από το διοικητικό όργανο και καλύπτει την ανάπτυξη νέων αγορών, προϊόντων, υπηρεσιών και σημαντικών αλλαγών σε ήδη υφιστάμενες αγορές,

³⁷ Βλ. επίσης τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις απαιτήσεις επίβλεψης και διακυβέρνησης για τους παραγωγούς και τους διανομείς προϊόντων λιανικής τραπεζικής, οι οποίες είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη διεύθυνση: <https://www.eba.europa.eu/-/eba-publishes-final-product-oversight-and-governance-requirements-for-manufacturers-and-distributors-of-retail-banking-products>.

προϊόντα και υπηρεσίες, καθώς και τις έκτακτες συναλλαγές. Επιπλέον, η πολιτική θα πρέπει να περιλαμβάνει τις σημαντικές αλλαγές που επέρχονται στις συναφείς διαδικασίες (π.χ. νέες ρυθμίσεις εξωτερικής ανάθεσης) και στα αντίστοιχα συστήματα (π.χ. διαδικασίες αλλαγής ΤΠ). Η πολιτική έγκρισης νέων προϊόντων θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τα προϊόντα και οι αλλαγές που έχουν εγκριθεί συνάδουν με τη στρατηγική κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος, καθώς και με τα αντίστοιχα όρια του ιδρύματος, ή ότι διενεργούνται οι απαιτούμενες αναθεωρήσεις.

154. Οι σημαντικές αλλαγές ή οι έκτακτες συναλλαγές ενδέχεται να εμπερικλείουν συγχωνεύσεις και εξαγορές, συμπεριλαμβανομένων των δυνητικών επιπτώσεων της διενέργειας ανεπαρκούς δέουσας επιμέλειας η οποία δεν εντοπίζει τους κινδύνους και τις υποχρεώσεις μετά τη συγχώνευση· τη συγκρότηση δομών (π.χ. νέες θυγατρικές ή οντότητες ενός σκοπού)· νέα προϊόντα· αλλαγές είτε στα συστήματα είτε στο πλαίσιο ή στις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων· και αλλαγές στην οργάνωση του ιδρύματος.
155. Το ίδρυμα πρέπει να διαθέτει ειδικές διαδικασίες για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης προς τις εν λόγω πολιτικές, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που προέρχονται από τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων. Οι διαδικασίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη συστηματική εκ των προτέρων αξιολόγηση και τεκμηριωμένη γνωμοδότηση της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης για νέα προϊόντα ή σημαντικές αλλαγές στα υφιστάμενα προϊόντα.
156. Η πολιτική του ιδρύματος για την έγκριση νέων προϊόντων θα πρέπει να καλύπτει κάθε παράμετρο η οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη πριν από τη λήψη απόφασης για την είσοδο σε νέες αγορές, την αγοραπωλησία νέων προϊόντων, την έναρξη της παροχής νέας υπηρεσίας ή την πραγματοποίηση σημαντικών αλλαγών σε υφιστάμενα προϊόντα ή υπηρεσίες. Η πολιτική έγκρισης νέων προϊόντων θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τους ορισμούς των εννοιών «νέο προϊόν / νέα αγορά / νέα επιχειρηματική δραστηριότητα» και «σημαντικές αλλαγές» που θα χρησιμοποιούνται στο ίδρυμα, καθώς και τις εσωτερικές λειτουργίες που θα εμπλέκονται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
157. Η πολιτική έγκρισης νέων προϊόντων θα πρέπει να καθορίζει τα κύρια ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπίζονται πριν από τη λήψη των σχετικών αποφάσεων. Στα εν λόγω ζητήματα θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: κανονιστική συμμόρφωση· λογιστική· μοντέλα καθορισμού τιμών· επίπτωση στο προφίλ κινδύνου, στην κεφαλαιακή επάρκεια και στην κερδοφορία· διαθεσιμότητα πόρων για επαρκείς υπηρεσίες εξυπηρέτησης κοινού (front office), υπηρεσίες οργανωτικής υποστήριξης (back office) και υπηρεσίες οργανωτικής υποστήριξης πράξεων αγοράς και διαχείρισης κινδύνων (middle office)· διαθεσιμότητα κατάλληλων εσωτερικών εργαλείων και εξειδικευμένης γνώσης για την κατανόηση και την παρακολούθηση των συναφών κινδύνων. Επιπλέον, προκειμένου να συμμορφωθούν τα ιδρύματα με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την οδηγία (ΕΕ) 2015/849, τα ιδρύματα θα πρέπει να εντοπίσουν και να αξιολογήσουν τον κίνδυνο της ΝΕΠΔ/ΧΤ που σχετίζεται με το νέο προϊόν ή την επιχειρηματική πρακτική και να καθορίσουν τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τον περιορισμό των εν λόγω κινδύνων. Στην απόφαση για την έναρξη μιας νέας

δραστηριότητας θα πρέπει να ορίζονται σαφώς η αρμόδια μονάδα της επιχείρησης και τα αρμόδια πρόσωπα. Δεν θα πρέπει να αναλαμβάνονται νέες δραστηριότητες εάν δεν έχει εξασφαλιστεί η διαθεσιμότητα επαρκών πόρων για την κατανόηση και τη διαχείριση των συναφών κινδύνων.

158. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων και η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να συμμετέχουν στην έγκριση νέων προϊόντων ή σημαντικών αλλαγών σε προϊόντα, διαδικασίες και συστήματα που υπάρχουν ήδη. Η συνεισφορά τους θα πρέπει να περιλαμβάνει πλήρη και αντικειμενική αξιολόγηση των κινδύνων οι οποίοι απορρέουν από τις νέες δραστηριότητες στο πλαίσιο ποικίλων σεναρίων, των πιθανών ελλείψεων στη διαχείριση κινδύνων του ιδρύματος και στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, καθώς και της ικανότητας του ιδρύματος να διαχειρίζεται αποτελεσματικά νέους κινδύνους. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει επίσης να έχει σαφή συνολική εικόνα για την εισαγωγή των νέων προϊόντων (ή για σημαντικές αλλαγές σε ήδη υφιστάμενα προϊόντα, διαδικασίες και συστήματα) για όλους τους επιχειρηματικούς τομείς και τα χαρτοφυλάκια, καθώς και την εξουσία να απαιτεί οι αλλαγές σε υφιστάμενα προϊόντα να υποβάλλονται στην επίσημη διαδικασία έγκρισης νέων προϊόντων.

19 Λειτουργίες του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης

159. Οι λειτουργίες εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να περιλαμβάνουν : τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων (βλέπε Ενότητα 20), τη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης (βλέπε Ενότητα 21) και τη λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης (βλέπε Ενότητα 22). Οι λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων και κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να υπόκεινται σε αξιολόγηση από τη λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης. Οι αρμοδιότητες των λειτουργιών ελέγχου περιλαμβάνουν επίσης τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σχετικά με την καταπολέμηση της ΝΕΠΔ/ΧΤ.
160. Τα επιχειρησιακά καθήκοντα των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης μπορούν να αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων της αναλογικότητας που παρατίθενται στον Τίτλο Ι, στο ίδρυμα με υποχρέωση ενοποίησης ή σε άλλη οντότητα εντός ή εκτός του ομίλου, με τη σύμφωνη γνώμη των διοικητικών οργάνων των ενδιαφερόμενων ιδρυμάτων. Ακόμη και όταν τα επιχειρησιακά καθήκοντα εσωτερικού ελέγχου αποτελούν εν μέρει ή εξ ολοκλήρου αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης, ο επικεφαλής της αντίστοιχης λειτουργίας του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης και το διοικητικό όργανο εξακολουθούν να έχουν την ευθύνη για τις εν λόγω δραστηριότητες, καθώς και για τη διατήρηση μέρους του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης εντός του ιδρύματος.
161. Με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας για την εφαρμογή της οδηγίας 2015/849/ΕΕ, τα ιδρύματα θα πρέπει να αναθέτουν την ευθύνη για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης του ιδρύματος με τις απαιτήσεις της εν λόγω οδηγίας και των πολιτικών και διαδικασιών του ιδρύματος σε μέλος του προσωπικού (π.χ. επικεφαλής συμμόρφωσης). Τα ιδρύματα μπορούν να ιδρύσουν ξεχωριστή λειτουργία συμμόρφωσης σχετικά με την καταπολέμηση της ΝΕΠΔ/ΧΤ,

ως ανεξάρτητη λειτουργία ελέγχου.³⁸ Ο υπεύθυνος για την καταπολέμηση της ΝΕΠΔ/ΧΤ θα πρέπει, όπου είναι απαραίτητο, να είναι σε θέση να υποβάλλει αναφορά απευθείας στο διοικητικό όργανο υπό τη διοικητική και εποπτική αρμοδιότητά του.

19.1 Επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης

162. Οι επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να ορίζονται σε κατάλληλο ιεραρχικό επίπεδο που παρέχει στον επικεφαλής της εκάστοτε λειτουργίας ελέγχου τις κατάλληλες εξουσίες και το κύρος που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Με την επιφύλαξη της συνολικής ευθύνης του διοικητικού οργάνου, οι επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να είναι ανεξάρτητοι από τους επιχειρηματικούς τομείς ή τις μονάδες που ελέγχουν. Για τον σκοπό αυτόν, οι επικεφαλής των λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης και εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να αναφέρονται και να λογοδοτούν απευθείας στο διοικητικό όργανο, ενώ και οι επιδόσεις τους θα πρέπει να αξιολογούνται από το διοικητικό όργανο.
163. Όπου κρίνεται σκόπιμο, οι επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση και να αναφέρονται απευθείας στην εποπτική λειτουργία του διοικητικού οργάνου για να θέτουν προβληματισμούς και να την προειδοποιούν, κατά περίπτωση, όταν συγκεκριμένες εξελίξεις επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάσουν το ίδρυμα. Η δυνατότητα αυτή δεν θα πρέπει να εμποδίζει τους επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης να υποβάλλουν αναφορές και μέσω των τακτικών διαύλων αναφοράς.
164. Το ίδρυμα θα πρέπει να διαθέτει τεκμηριωμένες διαδικασίες αναφορικά με τον διορισμό και την απομάκρυνση του επικεφαλής κάποιας λειτουργίας του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης. Σε κάθε περίπτωση, οι επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης –και, δυνάμει του άρθρου 76 παράγραφος 5 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων– δεν θα πρέπει να απαλλάσσονται των καθηκόντων τους χωρίς την προηγούμενη έγκριση του διοικητικού οργάνου υπό την εποπτική του αρμοδιότητα. Στα σημαντικά ιδρύματα, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να ενημερώνονται αμέσως σχετικά με την έγκριση και τους κύριους λόγους για την απομάκρυνση ενός επικεφαλής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης.

19.2 Ανεξαρτησία των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης

165. Οι λειτουργίες του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης θεωρούνται ανεξάρτητα εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

³⁸ Ανατρέξτε επίσης στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με την υπηρεσία συμμόρφωσης για την καταπολέμηση της ΝΕΠΔ/ΧΤ (επί του παρόντος υπό επεξεργασία).

- α. το προσωπικό τους δεν εκτελεί επιχειρησιακά καθήκοντα που εμπίπτουν στο εύρος των δραστηριοτήτων για τις οποίες τους έχει ανατεθεί η ευθύνη παρακολούθησης και ελέγχου·
- β. διαχωρίζονται, από οργανωτικής πλευράς, από τις δραστηριότητες για τις οποίες τους έχει ανατεθεί η ευθύνη παρακολούθησης και ελέγχου·
- γ. με την επιφύλαξη της συνολικής ευθύνης των μελών του διοικητικού οργάνου για το ίδρυμα, ο επικεφαλής μιας λειτουργίας του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης δεν θα πρέπει να λογοδοτεί σε πρόσωπο το οποίο έχει διαχειριστικές αρμοδιότητες επί των δραστηριοτήτων τις οποίες ελέγχει και παρακολουθεί η λειτουργία του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης και
- δ. οι αποδοχές του προσωπικού των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης δεν θα πρέπει να συνδέονται με τις επιδόσεις των δραστηριοτήτων τις οποίες παρακολουθεί και ελέγχει η λειτουργία του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης, ούτε να διακυβεύουν ενδεχομένως με άλλον τρόπο την αντικειμενικότητά τους³⁹.

19.3 Συνδυασμός των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης

166. Λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων αναλογικότητας που καθορίζονται στον Τίτλο Ι, παρέχεται η δυνατότητα συνδυασμού της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων και της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης δεν θα πρέπει να συνδυάζεται με άλλη λειτουργία του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης.

19.4 Πόροι των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης

167. Οι λειτουργίες του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους επαρκείς πόρους. Θα πρέπει να διαθέτουν επαρκή αριθμό προσωπικού με κατάλληλα προσόντα (τόσο σε επίπεδο μητρικής επιχείρησης όσο και σε επίπεδο θυγατρικών). Το προσωπικό θα πρέπει να διαθέτει κατάλληλα προσόντα σε διαρκή βάση και να λαμβάνει κατάλληλη κατάρτιση ανάλογα με τις ανάγκες.
168. Οι λειτουργίες του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους κατάλληλα συστήματα ΤΠ και υποστήριξη, με πρόσβαση στην απαιτούμενη εσωτερική και εξωτερική πληροφόρηση για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Επίσης, θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με το σύνολο των επιχειρηματικών τομέων και των συναφών θυγατρικών που αναλαμβάνουν κινδύνους, ιδίως

³⁹Βλ. επίσης τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις ορθές πολιτικές αποδοχών, οι οποίες είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη διεύθυνση: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration/guidelines-on-sound-remuneration-policies>.

όσον αφορά τις θυγατρικές που είναι πιθανό να προκαλέσουν σημαντικούς υλικούς κινδύνους για τα ιδρύματα.

20 Λειτουργία διαχείρισης κινδύνων

169. Τα ιδρύματα θα πρέπει να συγκροτούν λειτουργία διαχείρισης κινδύνων που καλύπτει ολόκληρο το ίδρυμα. Λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων αναλογικότητας που παρατίθενται στον Τίτλο Ι, η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διαθέτει επαρκείς εξουσίες, κύρος και πόρους, ούτως ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόζει τις πολιτικές κινδύνου και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων όπως καθορίζεται στην Ενότητα 17.
170. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να έχει, όποτε απαιτείται, άμεση πρόσβαση στο διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα και στις επιτροπές του, εφόσον έχουν συσταθεί, συμπεριλαμβανομένης ειδικότερα της επιτροπής διαχείρισης κινδύνων.
171. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να έχει πρόσβαση σε όλους τους επιχειρηματικούς τομείς και στις άλλες εσωτερικές μονάδες που έχουν δυνατότητες δημιουργίας κινδύνου, καθώς και στις σχετικές θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις.
172. Το προσωπικό της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διαθέτει επαρκές επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και πείρας σε θέματα τεχνικών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, καθώς και σε θέματα αγορών και προϊόντων, ενώ θα πρέπει επίσης να έχει πρόσβαση σε τακτική κατάρτιση.
173. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να είναι ανεξάρτητο, αλλά όχι και απομονωμένο, από τους επιχειρηματικούς τομείς και τις μονάδες των οποίων οι κίνδυνοι τελούν υπό τον έλεγχό του. Η αλληλεπίδραση μεταξύ των επιχειρησιακών λειτουργιών του ιδρύματος και της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου της συναίσθησης της ευθύνης από το σύνολο του προσωπικού του ιδρύματος όσον αφορά τη διαχείριση των κινδύνων.
174. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αποτελεί κεντρικό οργανωτικό στοιχείο του ιδρύματος, η οποία διαρθρώνεται κατά τέτοιον τρόπο ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόζει τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και να ελέγχει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων διαδραματίζει καίριο ρόλο στη διασφάλιση της εφαρμογής αποτελεσματικών διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων από το ίδρυμα. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να συμμετέχει ενεργά σε όλες τις σημαντικές αποφάσεις σχετικά με τη διαχείριση των κινδύνων.
175. Τα σημαντικά ιδρύματα δύνανται να εξετάσουν το ενδεχόμενο να συστήσουν εξειδικευμένες λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων για κάθε σημαντικό επιχειρηματικό τομέα. Ωστόσο, θα πρέπει να υπάρχει μια κεντρική λειτουργία διαχείρισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένου μιας λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων σε επίπεδο ομίλου στο ίδρυμα με υποχρέωση ενοποίησης, ούτως ώστε να παρέχει μια ολιστική εικόνα όλων των κινδύνων,

σε επίπεδο ιδρύματος και ομίλου, και να διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τη στρατηγική κινδύνου.

176. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να παρέχει συναφή ανεξάρτητη πληροφόρηση, αναλύσεις και γνωμοδοτήσεις εμπειρογνομώνων επί των ανοιγμάτων κινδύνου, να συμβουλεύει το διοικητικό όργανο σχετικά με προτάσεις και αποφάσεις που λαμβάνουν οι επιχειρηματικοί τομείς ή οι εσωτερικές μονάδες σχετικά με τον κίνδυνο και να ενημερώνει το διοικητικό όργανο σχετικά με το κατά πόσον αυτές συνάδουν με τη στρατηγική κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων δύναται να προτείνει βελτιώσεις σχετικά με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, καθώς και διορθωτικά μέτρα σε περιπτώσεις παράβασης των πολιτικών, των διαδικασιών και των ορίων σχετικά με τους κινδύνους.

20.1 Ο ρόλος της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων στη στρατηγική κινδύνου και στις αποφάσεις σχετικά με τους κινδύνους

177. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να εμπλέκεται ενεργά σε πρώιμο στάδιο τόσο στη διαμόρφωση της στρατηγικής κινδύνου του ιδρύματος όσο και στην εξασφάλιση της εφαρμογής αποτελεσματικών διαδικασιών διαχείρισης των κινδύνων. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να παρέχει στο διοικητικό όργανο κάθε συναφή πληροφορία που συνδέεται με τους κινδύνους προκειμένου να το διευκολύνει να καθορίσει το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αξιολογεί την αρτιότητα και τη βιωσιμότητα της στρατηγικής κινδύνου και της διάθεσης ανάληψης κινδύνων. Θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η διάθεση ανάληψης κινδύνων μεταφράζεται κατάλληλα σε συγκεκριμένα όρια κινδύνων. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αξιολογεί επίσης τις στρατηγικές και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων των επιχειρησιακών μονάδων, συμπεριλαμβανομένων των στόχων που προτείνουν οι επιχειρησιακές μονάδες, ενώ θα πρέπει επιπλέον να εμπλέκεται στη διαδικασία πριν από τη λήψη απόφασης από το διοικητικό όργανο όσον αφορά τις στρατηγικές κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων. Οι στόχοι θα πρέπει να είναι εύλογοι και να συνάδουν με τη στρατηγική κινδύνου του ιδρύματος.
178. Η συμμετοχή της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι εκτιμήσεις σχετικά με τον κίνδυνο λαμβάνονται δεόντως υπόψη. Ωστόσο, η ευθύνη λογοδοσίας σχετικά με τις ληφθείσες αποφάσεις θα πρέπει να βαρύνει τις επιχειρησιακές και εσωτερικές μονάδες του ιδρύματος και πρωτίστως το διοικητικό όργανο.

20.2 Ο ρόλος της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων στις σημαντικές αλλαγές

179. Σύμφωνα με την Ενότητα 18, πριν από τη λήψη αποφάσεων επί σημαντικών αλλαγών ή έκτακτων συναλλαγών, η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να συμμετέχει στην αξιολόγηση της επίπτωσης των εν λόγω αλλαγών και έκτακτων συναλλαγών στον συνολικό κίνδυνο που αναλαμβάνει το ίδρυμα και ο όμιλος, ενώ θα πρέπει επίσης να αναφέρει τα πορίσματά του απευθείας στο διοικητικό όργανο πριν από τη λήψη απόφασης.
180. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίο οι κίνδυνοι που εντοπίζονται θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ικανότητα του ιδρύματος να διαχειρίζεται το προφίλ κινδύνου του, τη ρευστότητα και την εύρωστη κεφαλαιακή βάση του υπό κανονικές ή αντίξορες συνθήκες.

20.3 Ο ρόλος της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων στον εντοπισμό, στη μέτρηση, την αξιολόγηση, τη διαχείριση, τη μείωση, την παρακολούθηση και την αναφορά κινδύνων

181. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διασφαλίζει την ύπαρξη κατάλληλου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, καθώς και τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τη μέτρηση, την παρακολούθηση, τη διαχείριση και τη δέουσα αναφορά όλων των κινδύνων από τις αντίστοιχες μονάδες του ιδρύματος.
182. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διασφαλίζει ότι ο εντοπισμός και η αξιολόγηση δεν βασίζονται μόνο σε ποσοτική πληροφόρηση ή σε στοιχεία που προκύπτουν από τη χρήση υποδειγμάτων, αλλά και ότι λαμβάνονται επίσης υπόψη ποιοτικές προσεγγίσεις. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να ενημερώνει το διοικητικό όργανο για τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται και για τις πιθανές ελλείψεις των υποδειγμάτων κινδύνου και της αντίστοιχης ανάλυσης.
183. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διασφαλίζει ότι εξετάζονται οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, καθώς και ότι εντοπίζονται και αξιολογούνται επαρκώς οι κίνδυνοι τους οποίους συνεπάγονται οι εν λόγω συναλλαγές για το ίδρυμα.
184. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να μεριμνά ώστε όλοι οι κίνδυνοι που εντοπίζονται να παρακολουθούνται αποτελεσματικά από τις επιχειρησιακές μονάδες.
185. Η λειτουργία κινδύνων θα πρέπει να παρακολουθεί σε τακτική βάση το πραγματικό προφίλ κινδύνου του ιδρύματος και να το ελέγχει εξονυχιστικά σε σχέση με τους στρατηγικούς στόχους και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος, προκειμένου να διευκολύνει αφενός τη λήψη αποφάσεων από το διοικητικό όργανο υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα

και αφετέρου την κριτική επανεξέταση από το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα.

186. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αναλύει τις τάσεις και να αναγνωρίζει τυχόν νέους ή αναδυόμενους κινδύνους και περιπτώσεις αύξησης των κινδύνων που προκύπτουν από τις μεταβαλλόμενες περιστάσεις και συνθήκες. Επίσης, θα πρέπει να αξιολογεί τακτικά τα αποτελέσματα των κινδύνων σε σύγκριση με προηγούμενες εκτιμήσεις (δηλαδή διενέργεια εκ των υστέρων ελέγχων – back testing) προκειμένου να αξιολογήσει και να βελτιώσει την ακρίβεια και την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.
187. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αξιολογεί τους πιθανούς τρόπους μείωσης των κινδύνων. Στην αναφορά που υποβάλλεται στο διοικητικό όργανο θα πρέπει να περιλαμβάνονται προτεινόμενα κατάλληλα μέτρα για τη μείωση των κινδύνων.

20.4 Ο ρόλος της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων κατά τον χειρισμό μη εγκεκριμένων ανοιγμάτων

188. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αξιολογεί κατά τρόπο ανεξάρτητο τις παραβιάσεις της διάθεσης ανάληψης κινδύνων ή την υπέρβαση των ορίων κινδύνου (συμπεριλαμβανομένης της εξακρίβωσης της αιτίας και της εκπόνησης νομικής και οικονομικής ανάλυσης του πραγματικού κόστους κλεισίματος, μείωσης ή αντιστάθμισης του ανοίγματος έναντι του δυνητικού κόστους διατήρησής του). Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να τηρεί ενήμερες τις εμπλεκόμενες επιχειρησιακές μονάδες και το διοικητικό όργανο και να διατυπώνει συστάσεις σχετικά με πιθανές επανορθωτικές ενέργειες. Σε περίπτωση σημαντικής παράβασης, η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αναφέρεται απευθείας στο διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα, με την επιφύλαξη της υποχρέωσης της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων να αναφέρεται σε άλλα εσωτερικά τμήματα και επιτροπές.
189. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διαδραματίζει καίριο ρόλο ώστε να διασφαλίζεται ότι η λήψη αποφάσεων βάσει των συστάσεών του πραγματοποιείται στο κατάλληλο ιεραρχικό επίπεδο, καθώς και ότι οι εν λόγω αποφάσεις τηρούνται από τις αρμόδιες επιχειρησιακές μονάδες και αναφέρονται με τον κατάλληλο τρόπο στο διοικητικό όργανο και, εφόσον έχει συσταθεί, στην επιτροπή διαχείρισης κινδύνων.

20.5 Επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων

190. Ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να είναι αρμόδιος να παρέχει στο διοικητικό όργανο ολοκληρωμένη και κατανοητή ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους, καθώς και συναφείς συμβουλές, διευκολύνοντας το εν λόγω όργανο να κατανοεί το συνολικό προφίλ κινδύνου του ιδρύματος. Το ίδιο ισχύει και για τον επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων του μητρικού ιδρύματος όσον αφορά την ενοποιημένη κατάσταση.

191. Ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διαθέτει επαρκή κατάλληλη γνώση, ανεξαρτησία και αρχαιότητα προκειμένου να επανεξετάζει με κριτικό πνεύμα τις αποφάσεις που επηρεάζουν τα ανοίγματα κινδύνων του ιδρύματος. Σε περίπτωση που ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων δεν είναι μέλος του διοικητικού οργάνου, τα σημαντικά ιδρύματα θα πρέπει να διορίζουν ανεξάρτητο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, ο οποίος δεν έχει καμία ευθύνη για άλλες λειτουργίες και αναφέρεται απευθείας στο διοικητικό όργανο. Σε περίπτωση που δεν είναι αναλογικός ο διορισμός προσώπου επιφορτισμένου αποκλειστικά με τον ρόλο του επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας όπως καθορίζεται στον Τίτλο Ι, η συγκεκριμένη λειτουργία μπορεί να συνδυάζεται με τον επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης ή μπορεί να επιτελείται από άλλο ανώτερο διοικητικό στέλεχος, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των συνδυαζόμενων λειτουργιών. Σε κάθε περίπτωση, το εν λόγω πρόσωπο θα πρέπει να διαθέτει επαρκείς εξουσίες, κύρος και ανεξαρτησία (π.χ. επικεφαλής του νομικού τμήματος).
192. Ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να είναι σε θέση να επανεξετάζει με κριτικό πνεύμα τις αποφάσεις που λαμβάνουν η διοίκηση και το διοικητικό όργανο του ιδρύματος, ενώ θα πρέπει επίσης να τεκμηριώνονται επισήμως οι λόγοι για τους οποίους εγείρονται τυχόν αντιρρήσεις. Εάν το ίδρυμα επιθυμεί να χορηγήσει στον επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων το δικαίωμα αρνησικυρίας κατά τη λήψη αποφάσεων (π.χ. απόφαση πιστωτικής ή επενδυτικής φύσης ή καθορισμός ορίου) σε επίπεδα κατώτερα του διοικητικού οργάνου, θα πρέπει να προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω δικαιώματος αρνησικυρίας, τις διαδικασίες παραπομπής σε ανώτερα τμήματα της ιεραρχικής κλίμακας ή τις διαδικασίες προσφυγής, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα εμπλακεί το διοικητικό όργανο.
193. Τα ιδρύματα θα πρέπει να θεσπίζουν ενισχυμένες διαδικασίες για την έγκριση αποφάσεων επί των οποίων έχει εκφράσει αρνητική άποψη ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων. Το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα θα πρέπει να είναι σε θέση να επικοινωνεί απευθείας με τον επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων για βασικά ζητήματα κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των εξελίξεων που ενδέχεται να μην συμβαδίζουν με τη στρατηγική κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος.

21 Λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης

194. Τα ιδρύματα θα πρέπει να συγκροτούν μόνιμη και αποτελεσματική λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης για τη διαχείριση του κινδύνου συμμόρφωσης, ενώ θα πρέπει επίσης να διορίζουν κάποιο πρόσωπο ως υπεύθυνο για το εν λόγω τμήμα σε ολόκληρο το ίδρυμα (ο υπεύθυνος κανονιστικής συμμόρφωσης ή επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης).

195. Σε περίπτωση που δεν είναι αναλογικός ο διορισμός προσώπου επιφορτισμένου αποκλειστικά με τον ρόλο του επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας όπως καθορίζεται στον Τίτλο Ι, η συγκεκριμένη λειτουργία μπορεί να συνδυάζεται με τον επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων ή μπορεί να ασκείται από άλλο ανώτερο διοικητικό στέλεχος (π.χ. τον επικεφαλής του νομικού τμήματος), υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των συνδυαζόμενων λειτουργιών.
196. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένου του επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης, θα πρέπει να είναι ανεξάρτητο από τους επιχειρηματικούς τομείς και τις εσωτερικές μονάδες που ελέγχει και να διαθέτει επαρκείς εξουσίες, κύρος και πόρους. Λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων αναλογικότητας που καθορίζονται στον Τίτλο Ι, το εν λόγω τμήμα μπορεί είτε να επικουρείται στο έργο του από τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων είτε να συνδυάζεται με τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων ή με άλλα κατάλληλα τμήματα, π.χ. με το νομικό τμήμα ή με το τμήμα ανθρωπίνων πόρων.
197. Το προσωπικό της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να διαθέτει επαρκές επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και πείρας σε θέματα συμμόρφωσης και συναφών διαδικασιών, ενώ θα πρέπει επίσης να έχει πρόσβαση σε τακτική κατάρτιση.
198. Το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα θα πρέπει να επιβλέπει την εφαρμογή μιας άρτια τεκμηριωμένης πολιτικής κανονιστικής συμμόρφωσης, η οποία θα πρέπει να κοινοποιείται σε όλα τα μέλη του προσωπικού. Τα ιδρύματα θα πρέπει να θεσπίζουν διαδικασία για την τακτική αξιολόγηση των αλλαγών στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που διέπουν τις δραστηριότητές τους.
199. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να παρέχει στο διοικητικό όργανο συμβουλές σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τους ισχύοντες νόμους, κανόνες, κανονισμούς και πρότυπα, ενώ θα πρέπει επίσης να αξιολογεί την επίπτωση που ενδέχεται να έχουν τυχόν αλλαγές του νομοθετικού ή κανονιστικού περιβάλλοντος στις δραστηριότητες και στο πλαίσιο κανονιστικής συμμόρφωσης του ιδρύματος.
200. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η παρακολούθηση της συμμόρφωσης πραγματοποιείται μέσω ενός διαρθρωμένου και σαφώς καθορισμένου προγράμματος παρακολούθησης της συμμόρφωσης και ότι τηρείται η πολιτική κανονιστικής συμμόρφωσης. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να αναφέρεται στο διοικητικό όργανο και να επικοινωνεί δεόντως με τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων για θέματα σχετικά με τον κίνδυνο κανονιστικής συμμόρφωσης του ιδρύματος και τη διαχείρισή του. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης και η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν δεόντως πληροφορίες προκειμένου να είναι σε θέση να εκτελούν τα αντίστοιχα καθήκοντά τους. Τα πορίσματα της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από το διοικητικό όργανο και τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

201. Σύμφωνα με την Ενότητα 18 του παρόντος εγγράφου, η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να επιβεβαιώνει επίσης, σε στενή συνεργασία με τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων και το νομικό τμήμα, ότι τα νέα προϊόντα και οι νέες διαδικασίες συμμορφώνονται με το ισχύον νομικό πλαίσιο και, κατά περίπτωση, με τυχόν γνωστές επικείμενες αλλαγές στις νομοθετικές, κανονιστικές και εποπτικές απαιτήσεις.
202. Τα ιδρύματα πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα κατά της εσωτερικής ή εξωτερικής συμπεριφοράς που θα μπορούσε να διευκολύνει ή να επιτρέψει φαινόμενα απάτης, ΝΕΠΔ/ΧΤ ή άλλο οικονομικό έγκλημα και πειθαρχικές παραβιάσεις (π.χ. παραβιάσεις εσωτερικών διαδικασιών, παραβιάσεις ορίων).
203. Τα ιδρύματα θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι θυγατρικές και τα υποκαταστήματά τους να λαμβάνουν μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των δραστηριοτήτων τους προς τις τοπικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις. Σε περίπτωση που οι τοπικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις εμποδίζουν την εφαρμογή των αυστηρότερων διαδικασιών και συστημάτων συμμόρφωσης που εφαρμόζει ο όμιλος, ιδίως εάν δεν επιτρέπουν τη γνωστοποίηση και την ανταλλαγή απαραίτητων πληροφοριών μεταξύ των οντοτήτων του ομίλου, οι θυγατρικές και τα υποκαταστήματα θα πρέπει να ενημερώνουν σχετικά τον υπεύθυνο κανονιστικής συμμόρφωσης ή τον επικεφαλής του τμήματος κανονιστικής συμμόρφωσης του ιδρύματος με υποχρέωση ενοποίησης.

22 Λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης

204. Τα ιδρύματα πρέπει να συγκροτούν ανεξάρτητη και αποτελεσματική λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια αναλογικότητας που καθορίζονται στον Τίτλο Ι, και θα πρέπει να διορίζουν κάποιο πρόσωπο ως υπεύθυνο για την εν λόγω λειτουργία σε ολόκληρο το ίδρυμα. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη και να διαθέτει επαρκείς εξουσίες, κύρος και πόρους. Ειδικότερα, το ίδρυμα θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τόσο τα προσόντα των μελών του προσωπικού της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης όσο και οι πόροι του, ιδίως όσον αφορά τα ελεγκτικά εργαλεία και τις μεθόδους ανάλυσης κινδύνων που χρησιμοποιεί, επαρκούν για το μέγεθος και τις γεωγραφικές τοποθεσίες του ιδρύματος, καθώς και για τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των κινδύνων που συνδέονται με το επιχειρηματικό μοντέλο, τις δραστηριότητες, τη νοοτροπία αντιμετώπισης των κινδύνων και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος.
205. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από τις ελεγχόμενες δραστηριότητες. Κατά συνέπεια, η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης δεν θα πρέπει να συνδυάζεται με άλλες λειτουργίες του ιδρύματος.
206. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει, εφαρμόζοντας μια προσέγγιση βάσει κινδύνου, να προβαίνει σε ανεξάρτητη αξιολόγηση και να παρέχει αντικειμενική βεβαιότητα όσον αφορά τη συμμόρφωση όλων των δραστηριοτήτων και των μονάδων του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής

ανάθεσης, με τις πολιτικές και τις διαδικασίες του ιδρύματος, καθώς και με τις κανονιστικές απαιτήσεις. Κάθε οντότητα του ομίλου θα πρέπει να εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιοτήτων της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης.

207. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης δεν θα πρέπει να εμπλέκεται στον σχεδιασμό, στην επιλογή, τη θέσπιση και την εφαρμογή συγκεκριμένων πολιτικών, μηχανισμών και διαδικασιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου ούτε των ορίων κινδύνων. Ωστόσο, αυτό δεν θα πρέπει να εμποδίζει το διοικητικό όργανο υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα να ζητεί στοιχεία από τη λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης σχετικά με θέματα που αφορούν τον κίνδυνο, τους εσωτερικούς ελέγχους και τη συμμόρφωση προς τους ισχύοντες κανόνες.

208. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να αξιολογεί τόσο την αποτελεσματικότητα όσο και την αποδοτικότητα του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος, όπως καθορίζεται στην Ενότητα 15. Ειδικότερα, η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να αξιολογεί:

- α. την καταλληλότητα του πλαισίου διακυβέρνησης του ιδρύματος·
- β. κατά πόσον οι υφιστάμενες πολιτικές και διαδικασίες εξακολουθούν να είναι επαρκείς και να συνάδουν με τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις, καθώς και με τη στρατηγική κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος·
- γ. τη συμμόρφωση των διαδικασιών προς τις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και προς τις αποφάσεις του διοικητικού οργάνου·
- δ. αν οι διαδικασίες εφαρμόζονται κατά τρόπο ορθό και αποτελεσματικό (π.χ. συμμόρφωση των συναλλαγών, επίπεδο κινδύνου που προκύπτει πραγματικά κ.λπ.)· και
- ε. την επάρκεια, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των ελέγχων που διενεργούνται και των αναφορών που υποβάλλονται από τις υποστηρικτικές επιχειρησιακές μονάδες, καθώς και από τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων και κανονιστικής συμμόρφωσης.

209. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να επαληθεύει ιδίως την ακεραιότητα των διαδικασιών που διασφαλίζουν την αξιοπιστία των μεθόδων και των τεχνικών του ιδρύματος, καθώς και των παραδοχών και των πηγών πληροφόρησης που χρησιμοποιούνται στα εσωτερικά του υποδείγματα (π.χ. υποδείγματα κινδύνου και λογιστικές αποτιμήσεις). Επίσης, θα πρέπει να αξιολογεί την ποιότητα και τη χρήση εργαλείων για τον ποιοτικό προσδιορισμό και την αξιολόγηση των κινδύνων, καθώς και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη μείωση των κινδύνων.

210. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να έχει απρόσκοπτη πρόσβαση, σε επίπεδο ιδρύματος, στο σύνολο των αρχείων, των εγγράφων, των πληροφοριών και των κτιριακών υποδομών του ιδρύματος. Στην εν λόγω πρόσβαση θα πρέπει επίσης να

περιλαμβάνεται και η πρόσβαση στα συστήματα διαχείρισης πληροφοριών και στα πρακτικά όλων των επιτροπών και των οργάνων λήψης αποφάσεων.

211. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να τηρεί τα συναφή εθνικά και διεθνή επαγγελματικά πρότυπα. Παράδειγμα των επαγγελματικών προτύπων που αναφέρονται εν προκειμένω αποτελούν τα πρότυπα που θεσπίζει το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών.
212. Οι εργασίες της εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να εκτελούνται επί τη βάση σχεδίου εσωτερικής επιθεώρησης και λεπτομερούς προγράμματος επιθεώρησης, σύμφωνα με μια προσέγγιση βάσει κινδύνου.
213. Θα πρέπει να καταρτίζεται σχέδιο εσωτερικής επιθεώρησης τουλάχιστον μία φορά ανά έτος με βάση τους ετήσιους στόχους εσωτερικής επιθεώρησης. Το σχέδιο εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να εγκρίνεται από το διοικητικό όργανο.
214. Όλες οι συστάσεις στο πλαίσιο της επιθεώρησης θα πρέπει να υπόκεινται σε επίσημη διαδικασία παρακολούθησης από τα κατάλληλα επίπεδα διοίκησης, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και έγκαιρη υλοποίησή τους και να υποβάλλονται σχετικές αναφορές.

Τίτλος VI – Διαχείριση της επιχειρησιακής συνέχειας⁴⁰

215. Τα ιδρύματα θα πρέπει να καταρτίζουν σχέδιο χρηστής διαχείρισης της επιχειρησιακής συνέχειας και ανάκαμψης, προκειμένου να διασφαλίζεται η αδιάλειπτη λειτουργία τους και να περιορίζονται οι ζημιές σε περίπτωση σημαντικής διακοπής της επιχειρησιακής λειτουργίας.
216. Τα ιδρύματα δύνανται να συγκροτούν ειδική ανεξάρτητη λειτουργία επιχειρησιακής συνέχειας, π.χ. στο πλαίσιο της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων⁴¹.
217. Η επιχειρηματική δραστηριότητα του ιδρύματος βασίζεται σε διάφορους πόρους κρίσιμης σημασίας (π.χ. συστήματα ΤΠ, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, συστήματα επικοινωνίας, βασικό προσωπικό και κτιριακές υποδομές). Ο σκοπός της διαχείρισης της επιχειρησιακής συνέχειας είναι ο μετριασμός των επιχειρησιακών, χρηματοοικονομικών και νομικών επιπτώσεων, καθώς και των επιπτώσεων όσον αφορά την φήμη του ιδρύματος και άλλων σημαντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από μια καταστροφή ή παρατεταμένη διακοπή αυτών των πόρων και από την επακόλουθη διαταραχή των συνήθων επιχειρηματικών διαδικασιών του ιδρύματος. Άλλα μέτρα διαχείρισης κινδύνων ενδέχεται να αποσκοπούν στη μείωση της πιθανότητας τέτοιων συμβάντων ή στη μεταβίβαση της χρηματοοικονομικής τους επίπτωσης σε τρίτα μέρη (π.χ. μέσω ασφάλισης κινδύνων).

⁴⁰ Τα ιδρύματα πρέπει επίσης να ανατρέχουν στις Οδηγίες της EAT για τον κίνδυνο ΤΠΕ, που διατίθενται στον ιστότοπο: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-ict-and-security-risk-management>

⁴¹ Βλ. επίσης το άρθρο 312 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.

218. Για την κατάρτιση σχεδίου χρηστής διαχείρισης της επιχειρησιακής συνέχειας, το ίδρυμα θα πρέπει να αναλύει με προσοχή τους παράγοντες κινδύνου και την έκθεσή του σε σημαντικές διακοπές της επιχειρησιακής του λειτουργίας και να αξιολογεί (ποσοτικά και ποιοτικά) τη δυνητική τους επίπτωση με τη χρήση εσωτερικών και/ή εξωτερικών δεδομένων και ανάλυσης σεναρίων. Η εν λόγω ανάλυση θα πρέπει να καλύπτει όλους τους επιχειρηματικούς τομείς και τις εσωτερικές μονάδες του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένου της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, ενώ θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η αλληλεξάρτησή τους. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης θα πρέπει να συμβάλλουν στον καθορισμό των προτεραιοτήτων και των στόχων ανάκαμψης του ιδρύματος.
219. Με βάση την ανωτέρω ανάλυση, το ίδρυμα θα πρέπει να εφαρμόζει:
- α. σχέδια έκτακτης ανάγκης και επιχειρησιακής συνέχειας, τα οποία διασφαλίζουν ότι το ίδρυμα αντιδρά δεόντως σε έκτακτες ανάγκες και διατηρεί την ικανότητα να ασκεί τις σημαντικότερες επιχειρηματικές του δραστηριότητες σε περίπτωση διαταραχής των συνήθων επιχειρησιακών του διαδικασιών· και
 - β. σχέδια ανάκαμψης κρίσιμων πόρων, τα οποία επιτρέπουν στο ίδρυμα να επιστρέψει στις συνήθεις επιχειρηματικές πρακτικές σε εύλογο χρονικό διάστημα. Τυχόν υπολειπόμενος κίνδυνος από δυνητικές επιχειρησιακές διαταραχές θα πρέπει να συνάδει με την εγκεκριμένη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος.
220. Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης, επιχειρησιακής συνέχειας και ανάκαμψης θα πρέπει να τεκμηριώνονται και να εφαρμόζονται με ιδιαίτερη προσοχή. Η σχετική τεκμηρίωση θα πρέπει να είναι διαθέσιμη στους επιχειρηματικούς τομείς, στις εσωτερικές μονάδες και στη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων και να αποθηκεύεται σε συστήματα τα οποία βρίσκονται σε χωριστούς χώρους και είναι εύκολα προσβάσιμα σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η παροχή κατάλληλης κατάρτισης. Τα σχέδια θα πρέπει να υπόκεινται σε δοκιμή και επικαιροποίηση ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Τυχόν προκλήσεις ή αστοχίες που διαπιστώνονται κατά τη διενέργεια των δοκιμών προσομοίωσης θα πρέπει να τεκμηριώνονται και να αναλύονται, τα δε σχέδια θα πρέπει να αναθεωρούνται αναλόγως.

Τίτλος VII – Διαφάνεια

221. Οι στρατηγικές, οι πολιτικές και οι διαδικασίες θα πρέπει να κοινοποιούνται σε όλα τα μέλη του σχετικού προσωπικού του ιδρύματος. Το προσωπικό του ιδρύματος θα πρέπει να κατανοεί και να συμμορφώνεται με τις πολιτικές και τις διαδικασίες του ιδρύματος που αφορούν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές του.
222. Ως εκ τούτου, το διοικητικό όργανο θα πρέπει να ενημερώνει και να παρέχει στα μέλη του σχετικού προσωπικού επίκαιρη πληροφόρηση όσον αφορά τις στρατηγικές και τις πολιτικές του ιδρύματος με σαφήνεια και συνέπεια, τουλάχιστον στο επίπεδο ιεραρχίας που απαιτείται για την εκτέλεση των συγκεκριμένων καθηκόντων τους. Η εν λόγω ενημέρωση μπορεί να παρέχεται μέσω γραπτών κατευθυντήριων γραμμών, εγχειριδίων ή άλλων μέσων.

223. Σε περίπτωση που οι μητρικές επιχειρήσεις υποχρεούνται από τις αρμόδιες αρχές, δυνάμει του άρθρου 106 παράγραφος 2 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, να δημοσιοποιούν σε ετήσια βάση μια περιγραφή της νομικής δομής και διακυβέρνησης και της οργανωτικής δομής του ομίλου ιδρυμάτων, η εν λόγω πληροφόρηση θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις οντότητες εντός της διάρθρωσης του ομίλου, όπως ορίζεται στην οδηγία 2013/34/ΕΕ⁴², ανά χώρα.
224. Η εν λόγω δημοσίευση θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον:
- α. επισκόπηση της εσωτερικής οργάνωσης των ιδρυμάτων και της διάρθρωσης του ομίλου, όπως ορίζεται στην οδηγία 2013/34/ΕΕ, και των αλλαγών που επέρχονται σε αυτές, συμπεριλαμβανομένων των κυριότερων διαύλων αναφοράς και αρμοδιοτήτων·
 - β. τυχόν σημαντικές αλλαγές που έχουν επέλθει από την τελευταία δημοσίευση και την ημερομηνία κάθε σημαντικής αλλαγής·
 - γ. νέες νομικές δομές, δομές διακυβέρνησης ή οργανωτικές δομές·
 - δ. πληροφορίες σχετικά με τη δομή, την οργάνωση και τα μέλη του διοικητικού οργάνου, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των μελών του και του αριθμού των μελών που χαρακτηρίζονται ως ανεξάρτητα, με προσδιορισμό του φύλου και της διάρκειας της εντολής κάθε μέλους του διοικητικού οργάνου·
 - ε. τις κυριότερες ευθύνες του διοικητικού οργάνου·
 - στ. κατάλογο των επιτροπών του διοικητικού οργάνου υπό την εποπτική του αρμοδιότητα, καθώς και τη σύνθεσή τους·
 - ζ. επισκόπηση της πολιτικής σύγκρουσης συμφερόντων που εφαρμόζεται στο ίδρυμα και στο διοικητικό όργανο·
 - η. επισκόπηση του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου και
 - θ. επισκόπηση του πλαισίου διαχείρισης της επιχειρησιακής συνέχειας.

⁴² Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).

Παράρτημα Ι – Πτυχές που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την ανάπτυξη μιας πολιτικής εσωτερικής διακυβέρνησης

Σύμφωνα με τον Τίτλο ΙΙΙ, κατά την τεκμηρίωση των πολιτικών και των ρυθμίσεων εσωτερικής διακυβέρνησης, τα ιδρύματα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ακόλουθες πτυχές:

1. Εταιρική σύνθεση
2. Δομή του ομίλου, κατά περίπτωση (νομική και λειτουργική δομή)
3. Σύνθεση και λειτουργία του διοικητικού οργάνου
 - α) κριτήρια επιλογής, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο λαμβάνεται υπόψη η διαφοροποίηση
 - β) αριθμός, διάρκεια εντολής, εκ περιτροπής εναλλαγή, ηλικία
 - γ) ανεξάρτητα μέλη του διοικητικού οργάνου
 - δ) εκτελεστικά μέλη του διοικητικού οργάνου
 - ε) μη εκτελεστικά μέλη του διοικητικού οργάνου
 - στ) εσωτερικός καταμερισμός των καθηκόντων, κατά περίπτωση
4. Δομή διακυβέρνησης και οργανόγραμμα (με αντίκτυπο στον όμιλο, κατά περίπτωση)
 - α) εξειδικευμένες επιτροπές
 - i. σύνθεση
 - ii. λειτουργία
 - β) εκτελεστική επιτροπή, ενδεχομένως
 - i. σύνθεση
 - ii. λειτουργία
5. πρόσωπα που κατέχουν καίριες θέσεις
 - α) επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων
 - β) επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης
 - γ) επικεφαλής της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης
 - δ) οικονομικός διευθυντής
 - ε) άλλα πρόσωπα που κατέχουν καίριες θέσεις
6. Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου

- a) περιγραφή κάθε επιμέρους λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένης της οργάνωσης, των πόρων, του κύρους και των εξουσιών τους
7. Περιγραφή της στρατηγικής κινδύνου και του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων
8. Οργανωτική δομή (με αντίκτυπο στον όμιλο, κατά περίπτωση)
- α) λειτουργική δομή, επιχειρηματικοί τομείς και κατανομή αρμοδιοτήτων και ευθυνών
 - β) εξωτερική ανάθεση
 - γ) φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών
 - δ) γεωγραφικό εύρος επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
 - ε) παροχή υπηρεσιών βάσει του καθεστώτος ελεύθερης παροχής υπηρεσιών
 - στ) υποκαταστήματα
 - ζ) θυγατρικές, κοινοπραξίες κ.λπ.
 - η) χρήση υπεράκτιων χρηματοοικονομικών κέντρων
9. Κώδικας δεοντολογίας και συμπεριφοράς (με αντίκτυπο στον όμιλο, κατά περίπτωση)
- α) στρατηγικοί στόχοι και εταιρικές αξίες
 - β) εσωτερικοί κώδικες και κανονισμοί, πολιτική πρόληψης
 - γ) πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων
 - δ) καταγγελία παραβάσεων
10. Κατάσταση της πολιτικής εσωτερικής διακυβέρνησης, με ημερομηνίες
- α) εκπόνηση
 - β) τελευταία τροποποίηση
 - γ) τελευταία αξιολόγηση
 - δ) έγκριση από το διοικητικό όργανο.

